

HIUSALAN PERUSTUTKINTO

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

Opetussuunnitelman tutkintokohtainen osa

Ammatilliset tutkinnon osat

Parturi-kampaaja

Hyväksytty 19.5.2015

Sisällys

2.1 PAKOLLISET TUTKINNON OSAT:	3
2.1.1 HIUSTEN LEIKKAAMINEN JA PARTAKÄSITTELYT	3
2.1.2 KAMPAUKSET JA EHOSTUS	10
2.1.3 VÄRJÄYSKÄSITTELYT	16
2.1.4 PERMANENTTIKÄSITTELYT.....	23
2.1.5 HIUSALAN YRITTÄJYYS JA YRITYSTOIMINTA	29
2.2 VALINNAISET TUTKINNON OSAT	37
2.2.2 HIUSTEN HOITO- JA MUOTOILUKOKONAISUUDET	37
2.2.10 PARTURITYÖ (paikallisesti tarjottava tutkinnon osa)	43

2.1 PAKOLLISET TUTKINNON OSAT:

Ammattitaitovaatimukset, sisällöt ja arviointi

2.1.1 HIUSTEN LEIKKAAMINEN JA PARTAKÄSITTELYT		35 osp
AMMATTITAITOVAATIMUKSET		
<p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • määrittellä hiuksen rakenteen ja kasvuvaiheet • suunnitella ja toteuttaa hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyn • suunnitella ja toteuttaa asiakkaille erilaisia hiusten leikkauksia ja partakäsittelyjä • pestä asiakkaan hiukset työn vaatimalla tavalla • hieroa hiuspohjan • tulkita asiakkaan tyyliä hiusten leikkausta ja partakäsittelyä suunnitellessaan • ottaa huomioon muodin asiakkaan hiusten leikkauksessa ja partakäsittelyssä • ottaa huomioon muoto-opin hiusten leikkaamisessa ja parran muotoilussa • hyödyntää tuotetuntemustaan hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyissä • käyttää tuotteita, työvälineitä ja laitteita • muotoonkuivata asiakkaan hiukset • ottaa huomioon ravinnon ja terveellisten elintapojen vaikutuksen hiusten ja hiuspohjan hyvinvointiin • suositella ja myydä asiakkaalle hiusten ja parran kotihoitotuotteita ja ohjata niiden käytössä • toimia erilaisissa asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteissa • hyödyntää kielitaitoaan asiakaspalvelussa • hankkia tietoa eri lähteistä • ottaa työssään huomioon yrittäjyyden, aloitekykyisyyden ja vastuullisuuden • edistää toimintansa turvallisuutta ja vastuullisuutta työssään • ylläpitää terveellisiä elintapoja, yhteisönsä ihmissuhteita sekä toiminta- ja työkykyään • ylläpitää ergonomista, hygieenistä, terveellistä ja turvallista työympäristöä • tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä ennakoida ja suojautua niiltä • noudattaa ammattietiikkaa • ottaa huomioon kestäväen kehityksen • arvioida omaa työtään 		
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT		
<p>Opintojaksot:</p> <p>6 osp Hiusten pesu- ja hoitokäsittelyt 9 osp Hiusten leikkaamisen perusrakenteet 10 osp Harjaantuminen hiusten leikkaamisessa, yhdistelmärakenteet 10 osp Soveltaminen hiusten leikkaamisessa, tekniikat ja välineet</p>		
OPINTOJAKSOT		
6 osp Hiusten pesu- ja hoitokäsittelyt	9 osp Hiusten leikkaamisen perusrakenteet	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hiuksen rakenne ja kasvuvaiheet • pesu- ja hoitotuotteet • työvälineet ja laitteet • hiusten peseminen • hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyn suunnittelu ja toteutus • hiuspohjan hieronta • hiusten muotoonkuivaus • ravitseminen ja terveelliset elämäntavat osana hiusten hoitoa 	<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hiusten leikkaamisen työvälineet • hiusten leikkaamisen käsitteet • kaavapiirustus, leikkausrakenteet (ehjä rakenne, tasamittainen kerrostus, porrastettu rakenne, kasvava kerrostus) • ergonomia ja työturvallisuus • hygieniä • iho- ja hiussairaudet 	

<ul style="list-style-type: none"> • ergonomia ja työturvallisuus • hygienia <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitteet sekä verkko-opiskelu</p>	<p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitteet sekä verkko- opiskelu</p>
<p>10 osp Harjaantuminen hiusten leikkaamisessa, yhdistelmärakenteet</p>	<p>10 osp Soveltaminen hiusten leikkaamisessa, tekniikat ja välineet</p>
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • muoto- oppi hiusten leikkaamisessa • yhdistelmärakenteet • asiakaspalvelu • hiustenleikkauksen suunnittelu ja toteutus • ergonomia ja työturvallisuus • hygienia • ammattietiikka • kestävä kehitys • kielitaidon hyödyntäminen asiakaspalvelussa <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos ja hiusalan yritys</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitteet, asiakaspalvelu ja työssäoppiminen</p>	<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tyylin suunnittelu ja toteutus muoti huomioiden • parran ajaminen, muotoilu ja värjäys • tuotemyynti ja kotihoidon ohjaus • ergonomia ja työturvallisuus • hygienia • ammattietiikka • kestävä kehitys • kielitaidon hyödyntäminen asiakaspalvelussa • tiedonhaku eri lähteistä <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos ja hiusalan yritys</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitteet, asiakaspalvelu ja työssäoppiminen (sisältää kirjallisen tehtävän tietoperustasta sekä ammatti-osaamisen näytön)</p>
<p>EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT</p>	
<p>Ei edeltävyysopintoja.</p>	
<p>OPPIMISEN ARVIOINTI</p>	
<p>Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opintojen etenemiseen. Oppimisen arviointi perustuu kirjallisiin tehtäviin, harjoitustöihin ja asiakastöihin.</p>	
<p>OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN</p>	
<p>Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa. Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista. Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttö: Näyttö muodostuu kokonäytöstä, joka toteutetaan noin neljän päivän aikana. Opiskelija osoittaa hiusten leikkaamisen ja partakäsittelyjen ammattitaitonsa tekemällä asiakkaille hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyjä, hiusten leikkauksia sekä partakäsittelyjä asiakkaalle soveltuvasti, monipuolisilla tekniikoilla ja perustellen valintojaan. Työt tehdään asiakaspalvelutilanteessa parturi-kampaamossa tai muussa mahdollisimman hyvin alan työpaikan olosuhteita vastaavassa ympäristössä. Työtä tehdään niin laajasti, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia (esimerkiksi hiustenleikkauksia sekä mies että naisasiakkaalle sekä vähintään yksi partakäsittely ja hoitokäsittely)</p> <p>Muu osaamisen arviointi: Työsälityöskentely Ennen ammattiosaamisen näyttöä opiskelija osoittaa hallitsevansa työssä tarvittavan tietoperustan kirjallisen tehtävän avulla (hiuksen ja ihon rakenne, hiuksen kasvuvaiheet, iho- ja hius sairaudet, ravinnon ja terveellisten elintapojen vaikutus, tyylin tulkinta ja muoto-oppi sekä leikkauksen perusrakenteet/tekniikat). Kirjallinen tehtävä tulee olla hyväksytysti suoritettu. Alakohtainen kielitaito testataan oppilaitoksessa.</p>	

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Hiusalan perustutkinnon Hiusten leikkaaminen ja partakäsittelyt 35 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.
NÄYTÖN KUVAUS
Näyttö muodostuu kokonäytöstä, joka toteutetaan noin neljän päivän aikana. Opiskelija osoittaa hiusten leikkaamisen ja partakäsittelyjen ammattitaitonsa tekemällä asiakkaille hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyjä, hiusten leikkauksia sekä partakäsittelyjä asiakkaalle soveltuvasti, monipuolisilla tekniikoilla ja perustellen valintojaan. Työt tehdään asiakaspalvelutilanteessa parturi-kampaamossa tai muussa mahdollisimman hyvin alan työpaikan olosuhteita vastaavassa ympäristössä. Työtä tehdään niin laajasti, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia (esimerkiksi hiustenleikkauksia sekä mies että naisasiakkaalle sekä vähintään yksi partakäsittely ja hoitokäsittely)
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA
Hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyjä, hiusten leikkauksia sekä partakäsittelyjä asiakkaille.
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ
Parturi-kampaamo tai muu mahdollisimman hyvin alan työpaikan olosuhteita vastaava ympäristö
NÄYTÖN ARVIOIJAT
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät <ul style="list-style-type: none"> (x) Alan opettaja(t) (x) Työelämän edustaja(t) (x) em yhdessä <p>Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.</p>

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyn suunnittelu	suunnittelee hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyn	suunnittelee hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyn asiakkaan tarpeiden mukaisesti	suunnittelee hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyn itsenäisesti ja asiakkaan tarpeiden mukaisesti
Hiusten leikkaus- ja partakäsittelyn suunnittelu	tekee toteuttamiskelpoisia hiusten leikkaus- ja partakäsittelysuunnitelmia ja noudattaa työohjeita	tunnistaa erilaisten hiusten leikkauksien ja partakäsittelyjen mahdollisuudet ja ottaa huomioon asiakkaan toiveita	ottaa suunnittelussaan huomioon hiusten ja partakäsittelyjen sekä muodin tarjoamat mahdollisuudet suhteessa asiakkaan toiveisiin ja tyyliin
Hiusten peseminen	pesee hiukset työn vaatimalla tavalla	pesee hiukset asiakkaan tarpeen mukaisesti	pesee hiukset asiakkaan tarpeen mukaisesti ja tuotetuntemustaan hyödyntäen
Hiusten ja hiuspohjan hoitaminen	hoitaa hiukset ja hiuspohjan työsuunnitelman mukaan	hoitaa hiukset ja hiuspohjan tuotetuntemustaan hyödyntäen ja edeten sujuvasti työvaiheesta toiseen	hoitaa hiukset ja hiuspohjan asiakkaan tarpeiden mukaisesti ja itsenäisesti sekä perustelee tuote- ja laitevalinnat
Hiuspohjan hieronnan hallinta	hieroo hiuspohjaa	valitsee sopivan hieronta-tekniikan hoitokäsittelyn perusteella ja asiakkaan hoitotarpeen mukaan	soveltaa oppimiaan hieronta-tekniikoita asiakkaan hoitotarpeen mukaan
Hiusten leikkaaminen	leikkaa hiukset myyntikelpoisesti käyttäen perusrakenteita (ehjä ja porrastettu rakenne, tasamittainen ja lisääntyvä kerrostus sekä saksikampatekniikka) ja noudattaa työohjeita	leikkaa hiukset suunnitelman mukaisesti käyttäen perusrakenteita tai niiden yhdistelmiä	leikkaa hiukset suunnitelman mukaan ja asiakkaalle soveltuvasti ja perustelee valintojaan, käyttää monipuolisia tekniikoita
Hiusten kuivaaminen ja viimeistely	muotoonkuivaa ja viimeistelee hiukset	kuivaa hiukset muotoon käyttäen tarvittavia muotoilutuotteita	kuivaa hiukset muotoon käyttäen muotoilu- ja viimeistelytuotteita sekä perustelee valintojaan
Parran muotoileminen ja parranajo	muotoilee ja ajaa parran ohjattuna	muotoilee ja ajaa parran työsuunnitelman mukaisesti ja omatoimisesti	muotoilee ja ajaa parran itsenäisesti ja asiakkaalle soveltuvasti ja perustelee hänelle valintojaan
Asiakaspalvelu ja asiakkaan ohjaaminen	palvelee asiakasta ystävällisesti ja ohjaa asiakasta kotihoitotuotteiden käytössä	esittelee asiakkaalle kotihoitotuotteita ja ohjaa niiden käytössä asiakkaan tarpeen mukaan	myy asiakkaalle kotihoitotuotteita ja ohjaa niiden käytössä asiakkaan tarpeen mukaan ja suosittelee lisäpalveluja
Terveysturvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen	suhtautuu myönteisesti työturvallisuuteen, välttää riskejä ja ylläpitää ohjattuna toiminta- ja työkykyä työssään	vastaa itsenäisesti toimintansa turvallisuudesta ja toimii terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi	kehittää itsenäisesti toimintansa turvallisuutta ja monipuolisia tapoja terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseen ja edistämiseen
	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysturvallisuuskohdat sekä ylläpitää asiakkaan	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysturvallisuuskohdat sekä ylläpitää asiakkaan	ottaa oman työn suunnittelussa itsenäisesti huomion turvallisuus- ja terveysturvallisuuskohdat

	läpittää asiakkaan sekä työympäristön turvallisuutta, hygieenisyyttä ja ergonomisuutta tutuissa tilanteissa	sekä työympäristön turvallisuutta, hygieenisyyttä ja ergonomisuutta	kohdat, asiakkaan ja työympäristön turvallisuuden sekä soveltaa oppimaansa yllättävissäkin tilanteissa
Itsearviointi ja ajan käyttö	arvioi leikkauksen ja partakäsittelyn lopputulosta ja omaa työtään, noudattaa yleensä käsittelyyn varattua aikaa.	arvioi leikkauksen ja partakäsittelyn lopputulosta ja omaa työtään lähes realistisesti ja oma-aloitteisesti, noudattaa käsittelyyn varattua aikaa.	arvioi leikkauksen ja partakäsittelyn lopputulosta ja omaa työtään realistisesti ja perustellen suhteessa suunnitelmaan, noudattaa käsittelyyn varattua aikaa, kehittää työskentelytapojaan.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1 Opiskelija	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Leikkaus- tai parrana-jotekniikoiden hallinta	valitsee leikkauksessa /partakäsittelyssä käytettävät perustekniikat ja/tai ohennusmenetelmät ohjattuna	toteuttaa leikkauksen/partakäsittelyn työhön sopivalla leikkaus-, ohennus- tai ajotekniikalla	toteuttaa leikkauksia/ partakäsittelyjä monipuolisilla ja asiakkaalle soveltuvilla tekniikoilla ja perustelee valintansa
Työvälineiden käytön hallinta	käyttää hoitokäsitteilyissä/leikkauksessa/partakäsittelyssä tarvittavia tavallisia välineitä	valitsee hoitokäsitteilyyn/leikkaukseen/partakäsittelyyn sopivat työvälineet ja käyttää niitä	käyttää hoitokäsitteilyyn/leikkauksen/ partakäsittelyn lopputuloksen kannalta perusteltuja työvälineitä
Tuotteiden käytön hallinta	valitsee ja käyttää hoitokäsittelyssä/leikkauksessa/partakäsittelyssä tarvittavia tuotteita, selvittää tuotteiden sopivuuden asiakkaalle ohjeen mukaan	valitsee ja käyttää hoitokäsittelyssä/leikkauksessa/partakäsittelyssä tarvittavia tuotteita, selvittää tuotteiden sopivuuden asiakkaalle	valitsee ja käyttää monipuolisesti ja asiakkaalle soveltuvasti hoitokäsittelyssä/leikkauksessa/partakäsittelyssä tarvittavia tuotteita, perustelee käytön edut sekä sopivuuden asiakkaalle
Terveyden, turvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen	noudattaa annettuja ohjeita eikä aiheuta toiminnallaan vaaraa ja toimii oikein onnettomuus-, vaara- ja uhkatilanteissa.	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työyhteisössään huomioon työyhteisön muut jäsenet.	havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1 Opiskelija	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Hiusten ja hiuspohjan laadun ja kunnon määrittely	määrittelee hiusten ja hiuspohjan kunnon ja laadun sekä tunnistaa ne hiuspohjan muutokset, jotka vaativat muun asiantuntijan hoitoa	määrittelee asiakkaan hiusten ja hiuspohjan laadun ja kunnon sekä ohjaa asiakkaan tarvittaessa muun asiantuntijan hoitoon	määrittelee itsenäisesti asiakkaan hiusten ja hiuspohjan laadun ja kunnon sekä eri hoitomahdollisuudet ja selvittää mahdolliset ongelmien syyt asiakkaan kanssa ja ohjaa hänet tarvittaessa asiantuntijan hoitoon
Hiuksen rakenteen ja kasvuvaiheiden huomioon ottaminen	ottaa hiuksen rakenteen ja kasvuvaiheet huomioon hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyssä	hankkii ja hyödyntää oma-toimisesti tietoa hiuksen rakenteesta ja kasvuvaiheista hoidon suunnittelussa ja työskentelyssä	hallitsee hiuksen rakenteen ja kasvuvaiheiden tietoperustan ja soveltaa monipuolisesti tietoaan hoitokäsitteilyissä
Tuotteiden tunteminen ja niiden vaikutuksen huomioon ottaminen hiusten ja hiuspohjan hoidossa	ottaa tavallisimpien hoitotuotteiden toimintaperiaatteita huomioon hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyssä	ottaa hoitotuotteiden toimintaperiaatteet ja niiden yleisimmät ainesosat huomioon hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyissä	perustelee valitsemansa hoitotuotteet ottaen huomioon asiakkaan hiusten ja hiuspohjan hoitotarpeet sekä mahdolliset allergiat, tuotteiden vaikuttavat ainesosat ja niiden toimintaperiaatteet
Leikkausten ja partakäsittelyjen ammattikäsitteiden hallinta	käyttää ohjeen mukaan ammattikäsitteitä työn suunnittelussa	ilmaisee suunnittelemansa leikkauksen/partakäsittelyn ammattikäsittein	ilmaisee suunnittelemansa työn käyttäen sujuvasti ammattikäsitteitä

Asiakkaan tyyliin tukeminen, muoto-opin ja muodin huomioon ottaminen	käyttää asiakkaan tyyliin liittyvää tietoa ohjeen mukaan, osoittaa kiinnostusta muotiin	hankkii ja soveltaa tyyliin ja muotoon liittyviä tietoja hiusten leikkauksissa/ partakäsittelyissä ja valitsee leikkaus-/partakäsittelymallin asiakkaalle soveltuvasti, tulkitsee ja toteuttaa ajankohtaista muotia	perustelee leikkaus-/partakäsittelymallien valintaan johtaneita päätöksiä asiakkaan persoonallisten ominaisuuksien ja muoto-opillisten seikkojen perusteella, soveltaa perustellusti vallitsevaa muotia ottaen huomioon asiakkaan toiveet
Ravinnon ja terveellisten elintapojen vaikutusten huomioon ottaminen hiusten ja hiuspohjan hyvinvointiin	ottaa ohjattuna huomioon ravinnon ja terveellisten elintapojen vaikutukset hiusten ja hiuspohjan hyvinvointiin	ottaa huomioon ravinnon ja terveellisten elintapojen vaikutukset hiusten ja hiuspohjan hyvinvointiin	soveltaa hoitotilanteessa tietouttaan ravinnon ja terveellisten elintapojen vaikutuksesta hiusten ja hiuspohjan hyvinvointiin
Tiedon hankinta	hankkii työskentelynsä tueksi tietoa tavallisimmista hiusalatietolähteistä ja pystyy hyödyntämään sitä ohjeen mukaan, hakee ohjeen mukaan tietoa tuotteiden mahdollisista haitallisista vaikutuksista	hankkii tietoa eri tietolähteistä työskentelynsä tueksi ja hyödyntää sitä, hakee tietoa ja tuntee tuotteiden mahdollisia haitallisia vaikutuksia	hankkii työskentelynsä tueksi itsenäisesti tietoa ammatti- ja muotilehdistä ja sähköisistä viestimistä ja soveltaa sitä työskentelynsä asiakkaan toiveiden mukaisesti, selvittää itsenäisesti käytettävien tuotteiden mahdollisia haittavaikutuksia
	tunnistaa, arvioi ja esittelee ohjattuna keskeisen ammatillisen osaamisensa ja ammatilliset vahvuutensa	tunnistaa, arvioi ja esittelee suunnitelmallisesti sekä loogisesti keskeisen ammatillisen osaamisensa ja ammatilliset vahvuutensa	tunnistaa, arvioi ja esittelee suunnitelmallisesti, loogisesti, persoonallisesti ja luovasti keskeisen ammatillisen osaamisensa ja ammatilliset vahvuutensa
Kielitaidon hyödyntäminen asiakaspalvelussa Alakohtainen kielitaidon hallinta suomenkielisillä	palvelee asiakkaita suomen kielellä ja selviytyy auttavasti palvelutilanteesta ruotsin kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä	palvelee asiakkaita suomen kielellä ja hoitaa palvelutilanteen ruotsin kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä	palvelee asiakkaita suomen kielellä ja hoitaa palvelutilanteen joustavasti ruotsin kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä
Kielitaidon hyödyntäminen asiakaspalvelussa Alakohtainen kielitaidon hallinta ruotsinkielisillä	palvelee asiakkaita ruotsin kielellä, hoitaa palvelutilanteen suomen kielellä ja selviytyy auttavasti palvelutilanteesta yhdellä vieraalla kielellä	palvelee asiakkaita ruotsin kielellä, hoitaa palvelutilanteen joustavasti suomen kielellä ja hoitaa palvelutilanteen yhdellä vieraalla kielellä	palvelee asiakkaita ruotsin ja suomen kielellä ja hoitaa palvelutilanteen joustavasti yhdellä vieraalla kielellä
Kielitaidon hyödyntäminen asiakaspalvelussa Alakohtainen kielitaidon hallinta muunkielisillä	hoitaa palvelutilanteen suomen tai ruotsin kielellä sekä selviytyy auttavasti palvelutilanteesta yhdellä muulla kielellä	hoitaa palvelutilanteen suomen tai ruotsin kielellä sekä yhdellä vieraalla kielellä ja selviytyy auttavasti toisella kotimaisella kielellä	palvelee asiakkaita suomen tai ruotsin kielellä, hoitaa palvelutilanteen joustavasti toisella kotimaisella kielellä ja yhdellä vieraalla kielellä
Kielitaidon hyödyntäminen asiakaspalvelussa Alakohtainen kielitaidon hallinta vieraskielisessä koulutuksessa	hoitaa palvelutilanteen koulutuskielen lisäksi suomen tai ruotsin kielellä sekä auttaa palvelutilanteessa asiakkaan eteenpäin yhdellä muulla kielellä	hoitaa palvelutilanteen koulutuskielen lisäksi suomen tai ruotsin kielellä sekä yhdellä muulla kielellä	palvelee asiakkaita koulutuskielen lisäksi suomen tai ruotsin kielellä sekä hoitaa palvelutilanteen joustavasti yhdellä muulla kielellä
Estetiikan ja kestävän kehityksen huomioon ottaminen työssä	työskentelee ohjatusti alan esteettisten periaatteiden mukaisesti (esim. työympäristön viihtyisyys tai työn lopputuloksen ulkonäköön vaikuttavat tekijät)	työskentelee alan esteettisten periaatteiden, esim. työympäristön viihtyisyyden tai työn lopputuloksen ulkonäköön vaikuttavien tekijöiden mukaisesti	hyödyntää monipuolisesti työssään alan esteettisiä periaatteita, toimii esim. työympäristön viihtyisyyden tai työn lopputuloksen ulkonäköön vaikuttavien tekijöiden edistämiseksi
	noudattaa ohjatusti ammatissa vaadittavia kestävän kehityksen mukaisia työ- ja toimintatapoja.	noudattaa alalla vaadittavia kestävän kehityksen mukaisia työ- ja toimintatapoja.	noudattaa itsenäisesti alalla vaadittavia kestävän kehityksen mukaisia työ- ja toimintatapoja ja tuo esille kehittämistarpeita.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	hankkii tietoa ja suunnittelee ja arvioi omaa työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta	hankkii tietoa, suunnittelee oman työnsä ja arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa, on halukas oppimaan uutta, toimii saamansa palautteen mukaisesti, selviytyy muuttuvista ja valintatilanteista omaaloitteisesti	toimii oma-aloitteisesti tiedonhakijana, suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia tehtäviä ja arvioi työnsä onnistumista sekä perustelee arvioitaan, oppii mielellään uutta, toimii erilaisissa tilanteissa itsenäisesti ja käyttää vaihtoehtoisia toimintatapoja, etsii mahdollisuuksia kehitymiselleen
Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimiessaan omassa oppimis- ja työyhteisössään, tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta, pystyy toimimaan erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja ryhmässä ja pyytää tarvittaessa apua muilta	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa (esim. oppimis- ja työyhteisössään) tilanteen vaatimalla tavalla, tekee vastuullaan olevat tehtävät huolellisesti ja ryhmän jäsenenä, toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja ryhmässä	ilmaisee selkeästi asiansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja, toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja tasavertaisesti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä, tukee ja auttaa muita sekä ottaa työnsään huomioon seuraavan vaiheen työntekijän
Ammattietiikka	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, työpaikan sopimuksia ja säädöksiä ja aikatauluja	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	toimii opiskelu- ja työyhteisön arvojen, tavoitteiden, eettisten ohjeiden, sopimusten ja säädösten mukaisesti vaihtelevissa tilanteissa sekä noudattaa aikatauluja
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen tai muille, käyttää turvallisesti ohjeen mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä, työskentelee pääsääntöisesti ergonomisesti.	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden, varmistaa työvälineiden ja materiaalien turvallisuuden, työskentelee ergonomisesti.	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden, tunnistaa ja tiedottaa havaitsemistaan vaaroista ja riskeistä, käyttää turvallisia, sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian.

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Opintojen tavoitteena on, että opiskelija osaa toimia oppilaitosyhteisössään ja suunnitella opintonsa ja sitoutua opiskeluun, jolloin hänen on tiedettävä tutkintoon sisältyvät opinnot ja valinnaisuus. Opiskelija osaa seurata opintosuoritusten kertymistä ja hakea tukea opintojensa suunnittelulle. Hän osaa hakea tukea mahdollisissa opiskeluun liittyvissä vaikeuksissa. Opiskelijaryhmää rohkaistaan keskinäiseen vuorovaikutukseen ja tuetaan ryhmäytymistä yhteistyötehtävien avulla. Tutustutaan yhdessä ryhmän oikeuksiin, vastuisiin ja velvollisuuksiin. Käsitellään yhdessä erilaisia oppimistyyliä ja testataan oppimisvalmiuksia. Opiskelija perehtyy tutkinnon osan tavoitteisiin sekä arvioinnin kohteisiin ja -kriteereihin. Hän perehtyy työssäoppimisjaksojen tavoitteisiin ja näytön arviointikohteisiin ja -kriteereihin.

2.1.2 KAMPAUKSET JA EHOSTUS		15 osp
AMMATTITAITOVAATIMUKSET		
<p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnitella ja toteuttaa asiakkaille kampauksia eripituisiin hiuksiin erilaisilla tekniikoilla • pestä asiakkaan hiukset • viimeistellä kampaukset • käyttää kampauksissa tarvittavia tuotteita, työvälineitä ja materiaaleja • kiinnittää hiuslisän/valkin tai koristeen • suunnitella ja toteuttaa erilaisia ehostuksia • käyttää ehostuksessa tarvittavia tuotteita ja työvälineitä • ottaa huomioon muodin kampauksia ja ehostuksia suunnitellessaan • ottaa huomioon muoto-opin kampauksissa ja ehostuksissa • suositella ja myydä asiakkaalle kampaukseen ja ehostukseen sopivia kotihoitotuotteita ja ohjata niiden käytössä • toimia erilaisissa asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteissa • hankkia tietoa eri lähteistä • ottaa huomioon yrittäjyyden ja vastuullisuuden toiminnassaan • edistää toimintansa turvallisuutta ja vastuullisuutta työssään • ylläpitää terveellisiä elintapoja, yhteisönsä ihmissuhteita sekä toiminta- ja työkykyään • ylläpitää ergonomista, hygieenistä, terveellistä ja turvallista työympäristöä • tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä ennakoita ja suojautua niiltä • noudattaa ammattietiikkaa • ottaa huomioon kestävän kehityksen • arvioida omaa työtään. 		
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT		
<p>Opintojaksot:</p> <p>10 osp Kampausten perusteet 10 osp Juhlakampaukset (7osp) ja ehostus(3osp)</p>		
OPINTOJAKSOT		
10 osp Kampausten perusteet	10 osp Juhlakampaukset (7osp) ja ehostus(3osp)	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kampaamisen työvälineet, tuotteet ja materiaalit • kampausten ammattikäsitteet • hiusten pesu työn vaatimalla tavalla • kampausten suunnittelu ja toteutus asiakkaille eripituisiin hiuksiin erilaisilla tekniikoilla (föön, rullat, raudat ja kihartimet, painaminen, sormikiharat) • kampausten luonnostelu, pohjatyöt eri tekniikoilla ja viimeistely • muodin, muoto-opin ja asiakkaan tyylin huomioonottaminen kampauksia suunniteltaessa • asiakaspalvelu ja asiakasohjaus (kampauksiin sopivien kotihoitotuotteiden suosittelu, käytönopastus ja myynti) • yrittäjyyden ja vastuullisuuden huomioonottaminen työssään • työturvallisuuden huomioiminen, ergonomisen, terveellisen, hygieenisen ja turvallisen työympäristön ylläpitäminen • työympäristöön liittyvien vaarojen tunnistaminen, ennakoiminen ja niiltä suojautuminen 	<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • juhlakampausten suunnittelu ja toteutus erimittaisiin hiuksiin erilaisilla tekniikoilla • hiuslisän, valkin ja hiuskoristeiden kiinnittäminen • ehostuksessa tarvittavat tuotteet ja työvälineet, • ehostuksen työvälineiden huolto ja hygienia, • erilaisten ehostusten suunnittelu ja toteutus erilaisiin tilanteisiin (päivä- ja juhlaehostus) • muodin, muoto-opin ja asiakkaan tyylin huomioonottaminen juhlakampauksia ja ehostuksia suunniteltaessa • asiakaspalvelu ja asiakasohjaus (ehostuksiin sopivien kotihoitotuotteiden suosittelu, käytönopastus ja myynti) • yrittäjyyden ja vastuullisuuden huomioonottaminen työssään • työturvallisuuden huomioiminen, • ergonomisen, terveellisen, hygieenisen ja turvallisen työympäristön ylläpitäminen • työympäristöön liittyvien vaarojen tunnistaminen, ennakoiminen ja niiltä suojautuminen • tiedonhankinta eri lähteistä 	

<ul style="list-style-type: none"> • tiedonhankinta eri lähteistä • ammattietiikka • kestävä kehitys <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos ja hiusalan yritys</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitteet, asiakaspalvelu ja työssäoppiminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ammattietiikka • kestävä kehitys <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos ja hiusalan yritys</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitteet, asiakaspalvelu ja työssäoppiminen (sisältää kirjallisen tehtävän tietoperustasta sekä ammatti-osaamisen näytön)</p>
<p>EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT</p>	
<p>Ei edeltävyysopintoja</p>	
<p>OPPIMISEN ARVIOINTI</p>	
<p>Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opintojen etenemiseen. Oppimisen arviointi perustuu kirjallisiin tehtäviin, harjoitustöihin ja asiakastöihin.</p>	
<p>OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN</p>	
<p>Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa.</p> <p>Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista.</p> <p>Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttö: Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä joka suoritetaan noin kolmen päivän aikana. Opiskelija osoittaa kampaamisen ja ehostamisen ammattitaitonsa suunnittelemalla ja toteuttamalla asiakkaille vähintään kolme kampausta eripuisiin hiuksiin (lyhyt, puolipitkä ja pitkä) käyttäen erilaisia soveltuvia työvälineitä ja monipuolisia tekniikoita (föön- ja rautatekniikalla sekä rulla-, sormikihara- tai painotekniikalla), kiinnittämällä kampaukseen koristeen tai hiuslisän tai valkin sekä suunnittelemalla ja toteuttamalla päivä- ja juhlaehostuksen. Työt tehdään asiakaspalvelutilanteessa parturi-kampaamossa tai muussa mahdollisimman hyvin alan työpaikan olosuhteita vastaavassa ympäristössä. Työtä tehdään niin laajasti, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.</p> <p>Muu osaamisen arviointi: Työsaliyöskentely Ennen ammattiosaamisen näyttöä opiskelija osoittaa hallitsevansa työssä tarvittavan tietoperustan kirjallisen tehtävän avulla (muoto-oppi, kampaamisen ja ehostuksen tekniikat ja työvälineet sekä tuotetuntemus, ergonomia, hygienia ja työturvallisuus). Kirjallinen tehtävä tulee olla hyväksytysti suoritettu.</p>	

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Hiusalan perustutkinnon Kampaukset ja ehostus 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.
NÄYTÖN KUVAUS
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä joka suoritetaan noin kolmen päivän aikana. Opiskelija osoittaa kampaamisen ja ehostamisen ammattitaitonsa suunnittelemalla ja toteuttamalla asiakkaille vähintään kolme kampausta eripuisiin hiuksiin (lyhyt, puolipitkä ja pitkä) käyttäen erilaisia soveltuvia työvälineitä ja monipuolisia tekniikoita (föön- ja rautatekniikalla sekä rulla-, sormikihara- tai painotekniikalla), kiinnittämällä kampaukseen koristeen tai hiuslisän tai valkin sekä suunnittelemalla ja toteuttamalla päivä- ja juhlaehostuksen. Työt tehdään asiakaspalvelutilanteessa parturi-kampaamossa tai muussa mahdollisimman hyvin alan työpaikan olosuhteita vastaavassa ympäristössä. Työtä tehdään niin laajasti, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA
Juhla- ja päiväkampauksia sekä ehostuksia asiakkaille
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ
Parturi-kampaamo tai muu mahdollisimman hyvin alan työpaikan olosuhteita vastaava ympäristö
NÄYTÖN ARVIOIJAT
<p>Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät</p> <p style="padding-left: 40px;"> ☒ Alan opettaja(t) ☒ Työelämän edustaja(t) ☒ em yhdessä </p> <p>Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.</p>

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Kampauksen ja ehostuksen suunnittelu	tekee toteuttamiskelpoisia kampausten ja ehostussuunnitelmia ja noudattaa työohjeita	tunnistaa erilaisten kampauksien ja ehostusten mahdollisuudet ja ottaa huomioon asiakkaan toiveita	ottaa huomioon hiusten ja muodin tarjoamat mahdollisuudet suhteessa asiakkaan toiveisiin ja tyyliin
Hiusten peseminen	pesee hiukset työn vaatimalla tavalla	pesee hiukset työn vaatimalla tavalla ja ottaen huomioon asiakkaan hiusten laadun	pesee hiukset työn vaatimalla tavalla ja ottaen huomioon asiakkaan hiusten laadun ja hyödyntäen tuotetuntemustaan
Kampauksen toteuttaminen	toteuttaa kampauksen suunnitelman mukaisesti	luonnostelee, tekee pohjatyön ja muotoonkattaa hiukset asiakkaalle soveltuvasti	toteuttaa kampauksia luovasti, monipuolisesti ja asiakkaalle soveltuvasti sekä perustelee valintojaan
Kampauksen viimeisteleminen	viimeistelee kampauksen suunnitelman mukaisesti	viimeistelee kampauksen asiakkaalle soveltuvasti	viimeistelee kampauksen monipuolisesti ja asiakkaalle soveltuvasti sekä perustelee valintojaan
Ehostus	toteuttaa ehostuksen (päivä- ja juhlaehostuksen) suunnitelman mukaan	toteuttaa ehostuksen asiakkaalle soveltuvasti ja tavallisimpia tekniikoita hyödyntäen	toteuttaa ehostuksen monipuolisilla tekniikoilla luovasti ja asiakkaalle soveltuvasti sekä perustelee valintojaan
Asiakaspalvelu ja asiakkaan ohjaaminen	palvelee asiakasta ystävällisesti ja ohjaa häntä kotihoitotuotteiden käytössä	esittelee asiakkaalle kotihoitotuotteita ja ohjaa niiden käytössä asiakkaan tarpeiden mukaisesti	myy asiakkaalle kotihoitotuotteita ja ohjaa niiden käytössä ja suosittelee lisäpalveluja
Terveyden, turvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen	suhtautuu myönteisesti turvalliseen toimintaan ja välttää riskejä työssään, ylläpitää ohjattuna toiminta- ja työkykyä työssään	vastaa itsenäisesti toimintansa turvallisuudesta toimii terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi	kehittää itsenäisesti toimintansa turvallisuutta ja monipuolisia tapoja terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseen ja edistämiseen
	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä ylläpitää työympäristön turvallisuutta, hygieenisyyttä ja ergonomisuutta tutuissa tilanteissa	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä ylläpitää työympäristön turvallisuutta, hygieenisyyttä ja ergonomisuutta	ottaa oman työn suunnittelussa itsenäisesti huomion turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä soveltaa oppimaansa ylläpitävissäkin tilanteissa
Itsearviointi ja ajan käyttö	arvioi kampauksen ja ehostuksen lopputulosta ja omaa työtään, noudattaa yleensä käsittelyyn varattua aikaa.	arvioi kampauksen ja ehostuksen lopputulosta ja omaa työtään lähes realistisesti ja oma-aloitteisesti, noudattaa käsittelyyn varattua aikaa.	arvioi kampauksen ja ehostuksen lopputulosta ja omaa työtään realistisesti ja perustellen suhteessa suunnitelmaan, noudattaa käsittelyyn varattua aikaa, kehittää työskentelytapojaan.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Kampaustekniikoiden hallinta	toteuttaa kampauksia eripituisiin hiuksiin käyttäen perustekniikoita ohjeen mukaan	toteuttaa kampauksia eripituisiin hiuksiin soveltuvilla tekniikoilla	toteuttaa kampauksia eripituisiin hiuksiin monipuolisilla ja soveltuvilla tekniikoilla sekä perustelee valintojaan

	(rullilla, fönillä, sormikiharoilla, painamalla ja raudoilla)		
Työvälineiden käytön hallinta	käyttää kampauksissa ja ehostuksissa tavallisimpia työvälineitä ohjeen mukaan	valitsee kampauksiin ja ehostuksiin sopivat työvälineet ja käyttää niitä	käyttää kampauksiin ja ehostuksiin monipuolisia ja lopputuloksen kannalta perusteltuja työvälineitä
Koristeen, hiuslisän tai valkin kiinnittäminen	kiinnittää hiuksiin koristeen tai hiuslisän tai valkin tukevasti ohjeen mukaan	kiinnittää hiuksiin koristeen tai hiuslisän tai valkin tukevasti ja asiakkaalle soveltuvasti	kiinnittää hiuksiin koristeen tai hiuslisän tai valkin tukevasti, huomaamattomasti ja asiakkaalle soveltuvasti
Tuotteiden käytön hallinta	käyttää kampauksissa muotoilu- ja viimeistelytuotteita ja ehostukseen sopivia tuotteita ja valitsee niitä ohjeen mukaan	käyttää kampauksissa sopivia muotoilu- ja viimeistelytuotteita ja ehostukseen sopivia tuotteita	käyttää kampauksissa monipuolisesti ja asiakkaalle soveltuvasti muotoilu- ja viimeistelytuotteita, perustelee asiakkaalle kampaamista helpottavien ja tukevien tuotteiden käytön edut, käyttää ehostuksessa monipuolisesti asiakkaalle soveltuvia tuotteita, ottaa huomioon mahdolliset asiakkaan allergiat
Terveyden, turvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen	noudattaa annettuja ohjeita eikä aiheuta toiminnallaan vaaraa ja toimii oikein onnettomuus-, vaara- ja uhkatilanteissa.	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työyhteisönsään huomioon työyhteisön muut jäsenet.	havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1 Opiskelija	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Asiakkaan tyylin tukeminen ja muoto-opin hyödyntäminen	käyttää asiakkaan tyylin tukemiseen ja muoto-oppiin liittyvää tietoa hiusten kampauksissa	käyttää tyyliin ja muotoon liittyviä tietoja hiusten kampauksissa ja valitsee kampaussmallin asiakkaalle soveltuvasti	perustelee kampaussmallien valintaan johtaneita päätöksiä tyylin ja muoto-opillisten seikkojen pohjalta
Muodin huomioon ottaminen	hyödyntää hiusmuotia kampauksia tehdessään	tulkitsee ja toteuttaa hiusmuotia asiakkaan kampauksessa	soveltaa perustellusti hiusmuotia ottaen huomioon asiakkaan toiveet
Kampausten ammattikäsitteiden hallinta	käyttää ohjatusti työssään ammattikäsitteitä	käyttää ammattikäsitteitä työssään	käyttää työssään ammattikäsitteitä tilanteeseen sopivasti ja sujuvasti
Tiedon hankinta	hankkii työskentelynsä tueksi tietoa tavallisimmista alan tietolähteistä ja pystyy hyödyntämään sitä ohjeen mukaan	hankkii työskentelynsä tueksi tietoa eri ammatti- ja muotilehdistä sekä sähköisistä viestimistä ja hyödyntää sitä	hankkii itsenäisesti ja monipuolisesti työskentelynsä tueksi tietoa ammatti- ja muotilehdistä sekä sähköisistä viestimistä sekä soveltaa sitä työskentelyynsä asiakkaalle soveltuvasti
	työskentelee ohjatusti alan esteettisten periaatteiden (esim. työympäristön viihtyisyyden tai työn lopputuloksen ulkonäköön vaikuttavien tekijöiden) mukaisesti	työskentelee alan esteettisten periaatteiden (esim. työympäristön viihtyisyyden tai työn lopputuloksen ulkonäköön vaikuttavien tekijöiden) mukaisesti	hyödyntää monipuolisesti työssään alan esteettisiä periaatteita, esim. toimii työympäristön viihtyisyyteen tai työn lopputuloksen ulkonäköön vaikuttavien tekijöiden edistämiseksi
	noudattaa alalla vaadittavien kestävän kehityksen ohjeita ja toimintatapoja.	noudattaa oma-aloitteisesti alalla vaadittavien kestävän kehityksen ohjeita ja toimintatapoja.	noudattaa itsenäisesti alalla vaadittavien kestävän kehityksen ohjeita ja toimintatapoja ja tuo esille kehittämistarpeita.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1 Opiskelija	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	hankkii tietoa ja suunnittelee ja arvioi omaa työtään, mutta	hankkii tietoa, suunnittelee oman työnsä ja arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa, haluaa oppia	toimii oma-aloitteisesti tiedonhakijana, suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia

	uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta	uutta, toimii palautteen mukaisesti, selviytyy muuttuvista ja valintatilanteista oma-aloitteisesti	tehtäviä ja arvioi työnsä onnistumista sekä perustelee arvioitaan, oppii mielellään uutta, toimii erilaisissa tilanteissa itsenäisesti ja käyttää vaihtoehtoisia toimintatapoja, etsii mahdollisuuksia kehitymiselleen
Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toiminnassaan, tekee vastuullaan olevat tehtävät ohjeen mukaan, pystyy toimimaan erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja asiakaspalvelussa, pyytää tarvittaessa apua muilta	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa (esim. oppimistilanteissa, työyhteisössä ja asiakaspalvelussa) tilanteen vaatimalla tavalla, tekee vastuullaan olevat tehtävät huolellisesti ja toimii ryhmän jäsenenä, toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja asiakaspalvelussa	ilmaisee selkeästi tavoitteen ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja, toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja tasavertaisesti erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja asiakaspalvelussa, tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijät
Ammattietiikka	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	toimii opiskelu- ja työyhteisön arvojen, tavoitteiden, eettisten ohjeiden sopimusten ja säädösten mukaisesti vaihtelevissa tilanteissa sekä noudattaa aikatauluja
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen tai muille, käyttää turvallisesti ohjeen mukaan työvälineitä, työmenetelmiä ja suojaimia, työskentelee pääsääntöisesti ergonomisesti.	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja asiakkaiden sekä työympäristön turvallisuuden, varmistaa työvälineiden, tuotteiden ja materiaalin turvallisuuden, työskentelee ergonomisesti.	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja asiakkaiden sekä työympäristön turvallisuuden, tunnistaa vaaroja ja riskejä ja tiedottaa havaitsemistaan vaaroista ja riskeistä, käyttää turvallisista, sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian.

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Opintojen tavoitteena on, että opiskelija osaa toimia oppilaitosyhteisössään ja suunnitella opintonsa ja sitoutua opiskeluun. Opiskelija osaa seurata opintosuoritusten kertymistä ja hakea tukea opintojensa suunnittelulle. Hän osaa hakea tukea mahdollisissa opiskeluun liittyvissä vaikeuksissa. Opiskelija perehtyy tutkinnon osan tavoitteisiin sekä arvioinnin kohteisiin ja -kriteereihin. Hän perehtyy työssäoppimisjaksojen tavoitteisiin ja näytön arviointikohteisiin ja -kriteereihin.

2.1.3 VÄRJÄYSKÄSITTELYT		30 osp
AMMATTITAITOVAATIMUKSET		
<p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnitella ja toteuttaa värjäyskäsittelyn asiakkaalle hiuksiin ja partaan • tehdä värjäykseen tarvittavat esi- ja jälkitoimenpiteet • värjätä hiuksia ja partaa erilaisilla tekniikoilla • vaalentaa ja raidoittaa hiuksia sekä poistaa väriä hiuksista • värjätä ripset sekä muotoilla ja värjätä kulmakarvat • suositella ja myydä asiakkaalle kotihoitotuotteet ja ohjata asiakasta värikäsitteltyjen hiusten kotihoidossa • hyödyntää väriopin yleisiä periaatteita • värjäystuotteiden kemialliset ominaisuudet ja toimintaperiaatteet • toimia erilaisissa asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteissa • edistää toimintansa turvallisuutta ja vastuullisuutta työssään • ylläpitää terveellisiä elintapoja, yhteisönsä ihmissuhteita sekä toiminta- ja työkykyään • ylläpitää työympäristön ergonomisuutta, hygieenisyyttä, terveellisyttä ja turvallisuutta • tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä ennakoida ja suojautua niiltä • noudattaa ammattietiikkaa • ottaa huomioon kestävä kehityksen • soveltaa matematiikkaa ja luonnontieteitä työskentelyssään • arvioida omaa työtään 		
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT		
<p>10 osp Värikäsittelyiden perusteet (to1osp) 12 osp Hiusten värikäsittelyt (to 6 osp) 8 osp Hiusten vaalennuskäsittelyt (to 4 osp)</p>		
OPINTOJAKSOT		
Värikäsittelyiden perusteet 10 osp	Hiusten värikäsittelyt 12 osp	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • värjäyskäsittelyn suunnittelu ja toteutus asiakkaan hiuksiin • värjäyksen esi- ja jälkitoimenpiteet • värjäyksen perustekniikat • ripsien värjäys sekä kulmakarvojen muotoilu ja värjäys • kotihoitotuotteiden myynti ja asiakasohjaus värikäsitteltyjen hiusten kotihoidossa • väriopin yleiset periaatteet • erilaiset asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteet • ergonomia ja hygienia • terveellisyys ja turvallisuus, työhön ja työympäristöön liittyvät terveyshaitat <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos ja hiusalan yritys</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitteet, asiakaspalvelu ja työssäoppiminen sekä alan koulutustilaisuudet ja messut, kirjallinen tehtävä (värjäyskäsittelyn suunnittelu- ja toteutus)</p>	<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • värjäyskäsittelyn suunnittelu ja toteutus asiakkaan hiuksiin ja partaan • värjäyksen esi- ja jälkitoimenpiteet • hiusten ja parran värjäys soveltavilla tekniikoilla • värjäystuotteiden kemialliset ominaisuudet ja toimintaperiaatteet (ihon ja hiuksen rakenteen tietojen hyödyntäminen) • terveellisten elintapojen ja yhteisön ihmissuhteiden sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpito • toiminnan turvallisuus ja vastuullisuus <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos ja hiusalan yritys</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitteet, asiakaspalvelu ja työssäoppiminen sekä alan koulutustilaisuudet ja messut, kirjallinen tehtävä (värjäystuotteiden kemialliset ominaisuudet, ihon ja hiuksen rakenteen hyödyntäminen, hiusvärien aiheuttamat ärsytys- ja allergiareaktiot)</p>	

Hiusten vaalennuskäsittelyt 8 osp	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> värjäys- ja vaalennuskäsittelyn suunnittelu ja toteutus asiakkaan hiuksiin vaalennustuotteet ja tekniikat (emäs/hapanvärinpoisto, liuotinvärinpoisto, raitavärit) väri- muoto ja tyyliopin sekä hiusmuodin huomiointi värjäyskäsittelyn suunnittelussa ammattietiikka kestävä kehitys matematiikan ja luonnontieteiden soveltaminen työskentelyssä oman työn arviointi <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos ja hiusalan yritys</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitteet, asiakaspalvelu ja työssäoppiminen sekä alan koulutustilaisuudet ja messut. Kirjallinen tehtävä (vaalennustuotteet ja tekniikat, väri-, muoto ja tyylioppi sekä hiusmuoti). Ammattiosaamisen näyttö.</p>	
EDELTVÄYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	
Hiusten leikkaaminen ja partakäsittelyt tulee olla suoritettuna ennen värikäsittelyiden aloittamista.	
OPPIMISEN ARVIOINTI	
Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opintojen etenemiseen.	
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN	
<p>Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa. Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista.</p> <p>Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttö: Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä, joka suoritetaan noin neljän päivän aikana. Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa värjäämällä monipuolisilla, perustelluilla tekniikoilla asiakkaiden hiuksia sekä ripsiä ja kulmia parturi-kampaamossa tai muussa mahdollisimman hyvin alan työpaikan olosuhteita vastaavassa ympäristössä. Työtä tehdään niin laajasti, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia (vähintään yksi harmaiden hiusten värjäys, hiusten monisävyvärjäys, yksi vaalennus tai värinpoisto sekä ripsien ja kulmien kesto värjäys asiakkaalle)</p> <p>Muu osaamisen arviointi: Työosaluokentely Ennen ammattiosaamisen näyttöä opiskelija osoittaa hallitsevansa työssä tarvittavan tietoperustan kirjallisen tehtävän avulla (värjäyskäsittelyn suunnittelu- ja toteutus, värjäystuotteiden kemialliset ominaisuudet, ihon ja hiuksen rakenteen hyödyntäminen, hiusvärien aiheuttamat ärsytys- ja allergiareaktiot, vaalennustuotteet ja tekniikat, väri-, muoto ja tyylioppi sekä hiusmuoti). Kirjallinen tehtävä tulee olla hyväksytysti suoritettu.</p>	

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Hiusalan perustutkinnon Värjäyskäsittelyt 30 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.
NÄYTÖN KUVAUS
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä, joka suoritetaan noin neljän päivän aikana. Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa värjäämällä monipuolisilla, perustelluilla tekniikoilla asiakkaiden hiuksia sekä ripsiä ja kulmia parturi-kampaamossa tai muussa mahdollisimman hyvin alan työpaikan olosuhteita vastaavassa ympäristössä. Työtä tehdään niin laajasti, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia (vähintään yksi harmaiden hiusten värjäys, hiusten monisävyvärjäys, yksi vaalennus tai värinpoisto sekä ripsien ja kulmien kesto värjäys asiakkaalle) Useampia työkokonaisuuksia voidaan tehdä samalle asiakkaalle.
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA
Hiusten sekä ripsien ja kulmien värjäyksiä asiakkaille
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ
Parturi-kampaamo tai muu mahdollisimman hyvin alan työpaikan olosuhteita vastaava ympäristö
NÄYTÖN ARVIOIJAT
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät <ul style="list-style-type: none"> (x) Alan opettaja(t) (x) Työelämän edustaja(t) (x) em yhdessä <p>Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.</p>

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
1. Työprosessin hallinta	Opiskelija		
Värjäyskäsittelyn suunnitteleminen	suunnittelee värjäyskäsittelyn ohjeen mukaan ja ottaa huomioon värjäyksessä tarvittavat esi- ja jälkitoimenpiteet	suunnittelee itsenäisesti värjäyskäsittelyn ja ottaa huomioon suunnittelussaan asiakkaan tyyliin liittyviä tekijöitä ja värjäyksessä tarvittavat esi- ja jälkitoimenpiteet	suunnittelee itsenäisesti yksilöllisen värjäyskäsittelyn, ottaa huomioon värjäyksessä tarvittavat esi- ja jälkitoimenpiteet ja perustelee valintojaan
	ottaa huomioon hiusten ja hiuspohjan kunnon ohjattuna valitessaan tuotteita värjäyskäsittelyä varten	ottaa huomioon hiusten ja hiuspohjan kunnon valitessaan tuotteita värjäyskäsittelyä varten	ottaa huomioon hiusten ja hiuspohjan kunnon sekä mahdolliset asiakkaan allergiat valitessaan tuotteita värjäyskäsittelyä varten
Värjäyskäsittelyn toteuttaminen	värjää hiukset ja/tai parran suunnitelman mukaisesti, kysyy asiakkaan toiveita	värjää hiukset ja/tai parran suunnitelman mukaisesti monipuolisilla menetelmillä (kuten esim. raidoitus, monisävy- ja vaalennusvärjäys), ottaa huomioon asiakkaan toiveita	värjää hiukset ja/ tai parran monipuolisilla menetelmillä, tukee asiakkaan tyyliä ja ottaa huomioon tavoitteenmukaisen leikkauksen ja kamppauksen
	värjää kulmakarvat ja ripset hygieenisesti ja muotoilee kulmakarvat asiakkaalle soveltuvasti	värjää kulmakarvat ja ripset siististi ja hygieenisesti ja muotoilee kulmakarvat asiakkaalle soveltuvasti	värjää kulmakarvat ja ripset ja muotoilee kulmakarvat asiakkaan kasvopiirteet huomioon ottaen ja laadukkaasti
	käyttää ohjattuna värjäyksessä tarvittavia peruslaskutoimituksia	käyttää värjäyksessä tarvittavia peruslaskutoimituksia	käyttää ja soveltaa värjäyksessä tarvittavia peruslaskutoimituksia
Hiusten peseminen	pesee hiukset työn vaatimalla tavalla	pesee hiukset ottaen huomioon värjäysmenetelmän	pesee hiukset ottaen huomioon värjäysmenetelmän ja hyödyntäen tuotetuntemustaan
Asiakaspalvelu ja asiakkaan ohjaus	palvelee asiakasta ystävällisesti ja ohjaa häntä kotihoitotuotteiden käytössä	esittelee asiakkaalle kotihoitotuotteita ja ohjaa niiden käytössä asiakkaan tarpeen mukaisesti	myy asiakkaalle kotihoitotuotteita ja ohjaa niiden käytössä asiakkaan tarpeen mukaan ja suosittelee lisäpalveluja
Terveyden, turvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen	suhtautuu myönteisesti työturvallisuuteen, välttää riskejä työssään ylläpitää ohjattuna toiminta- ja työkykyä työssään	vastaa itsenäisesti toimintansa turvallisuudesta ja toimii terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi	kehittää itsenäisesti toimintansa turvallisuutta ja monipuolisia tapoja terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseen ja edistämiseen
	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohtia sekä ylläpitää asiakkaan ja työympäristön turvallisuutta, hygieenisyyttä ja ergonomisuutta tutuissa tilanteissa	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä ylläpitää asiakkaan ja työympäristön turvallisuutta, hygieenisyyttä ja ergonomisuutta	ottaa oman työn suunnittelussa itsenäisesti huomion turvallisuus- ja terveysnäkökohdat, asiakkaan ja työympäristön turvallisuuden sekä soveltaa oppimaansa ylläpitävissäkin tilanteissa
Itsearviointi ja ajan käyttö	arvioi värjäyskäsittelyn lopputulosta ja omaa työtään, noudattaa yleensä käsitteilyyn varattua aikaa.	arvioi värjäyskäsittelyn lopputulosta ja omaa työtään lähes realistisesti ja omaloitteisesti, noudattaa käsittelyyn varattua aikaa.	arvioi värjäyskäsittelyn lopputulosta ja omaa työtään realistisesti ja perustellen suhteessa suunnitelmaan,

			noudattaa käsittelyyn varattua aikaa, kehittää työskentelytapojaan.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Värjäystekniikoiden hallinta	käyttää erilaisia värjäysmenetelmiä (värin levitys, värin poisto, erilaiset raidoitustekniikat)	hyödyntää erilaisia värjäystekniikoita ja -menetelmiä asiakkaalle soveltuvasti	soveltaa itsenäisesti erilaisia värjäystekniikoita ja -menetelmiä asiakkaalle soveltuvasti sekä perustelee valintansa
Työvälineiden/laitteiden käyttö	työskentelee värjäyksen eri työvälineillä ja käyttää laitteita ohjeen mukaan, työskentelee siististi (asiakkaan ja työntekijän suojaus)	työskentelee värjäyksen eri työvälineillä/laitteilla taitavasti, siististi ja hygieenisesti (asiakkaan ja työntekijän suojaus)	hallitsee erilaiset värjäyksen työvälineet/laitteet ja perustelee niiden käytön, työskentelee siististi ja hygieenisesti (asiakkaan ja työntekijän suojaus)
Tuotteiden käytön hallinta	valitsee ja käyttää erilaisia värjäystuotteita ohjeen mukaan	käyttää valitsemansa värjäysmenetelmän mukaisia tuotteita	hallitsee värjäykseen liittyvät tuotteet ja niiden käytön sekä perustelee valintansa
Terveyden, turvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen	noudattaa annettuja ohjeita eikä aiheuta toiminnallaan vaaraa ja toimii oikein onnettomuus-, vaara- ja uhkatilanteissa	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työyhteisönsään huomioon työyhteisön muut jäsenet	havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä
	käyttää turvallisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä.	varmistaa työvälineiden ja materiaalien turvallisuuden ennen käyttöönottoa, poistaa ja vie huoltoon vialliset työvälineet.	arvioi suojainten, työvälineiden ja työmenetelmien soveltuvuutta kyseiseen työhön.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Väriopin hyödyntäminen	ottaa työssään huomioon väriopin yleisiä periaatteita	ottaa värikäsittelyissä huomioon väriopin yleiset periaatteet	soveltaa värikäsittelyissä monipuolisesti väriopin tietoja
Ihon ja hiuksen rakenteen tietojen hyödyntäminen	tunnistaa erilaiset hiuslaadut ja hiuspohjan ongelmat ja valitsee ohjattuna hiusten ja hiuspohjan kunnon mukaisen värjäyskäsittelyn ja tuntee tuotteiden haitallisia vaikutuksia terveydelle	valitsee oikean värjäyskäsittelyn hiusten ja hiuspohjan kunnon mukaan ja tuntee tuotteiden haitallisia vaikutuksia terveyteen	hyödyntää ihon ja hiuksen rakenteen tietoja valitessaan värjäyskäsittelyä asiakkaalle ja pystyy perusteamaan valintansa ja tuntee tuotteiden haitallisia vaikutuksia terveyteen
Värjäyksen kemian tietoperustan hallinta	ottaa työssään huomioon värjäyksessä käytettävien tuotteiden toimintaperiaatteet	ottaa värikäsittelyissä huomioon käytettävien tuotteiden toimintaperiaatteet	hallitsee värikäsittelyissä käytettävien tuotteiden ja vaikuttavien aineiden kemialliset tehtävät ja niiden toimintaperiaatteet ja ottaa tietoperustan huomioon työskentelyssään

	ottaa työssään huomioon tavallisimpien värjäyskäsittelyiden kemialliset reaktiot	ottaa värikäsittelyissä huomioon tavallisimpien värjäyskäsittelyiden kemialliset reaktiot ja niiden merkityksen	hallitsee erilaisten värjäysten, vaalennuksen ja värinpoiston kemialliset reaktiot ja vaikutukset hiukseen ja hiuspohjaan ja ottaa tietoperustan huomioon työskentelyssään
Hiusmuodin huomioon ottaminen	ottaa asiakkaan hiusten värjäyskäsittelyä tehdessään huomioon hiusmuotia	hyödyntää hiusmuotia ja asiakkaan toiveita asiakkaan hiuksia värjätessään	soveltaa asiakkaalle värjäyksen muotia ottaen huomioon asiakkaan tyylin ja toiveet
Ammattikäsitteiden käyttö	käyttää keskeisiä ammattikäsitteitä värjäyskäsittelyn suunnittelussa	ilmaisee suunnittelemansa värjäyskäsittelyn ammattikäsittein	ilmaisee suunnitelmansa käyttäen ammattikäsitteistöä ja selittää suunnitelmansa asiakkaalle yleiskielellä
Tiedon hankinta	hankkii tietoa tavallisimmista hiusalan tietolähteistä ja pystyy ohjattuna hyödyntämään tietoa ongelmia ratkoessaan.	hankkii tietoa eri hiusalan ammattijulkaisuista ja hyödyntää oppimaansa ongelmanratkaisussa.	hankkii monipuolista tietoa värjäyskäsittelyistä hiusalan eri tietolähteistä kuten koulutuksista ja julkaisuista ja soveltaa tietoa ongelmallisissa asiakastilanteissa.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	hankkii tietoa ja suunnittelee ja arvioi omaa työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta	hankkii tietoa, suunnittelee oman työnsä ja arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa, on halukas oppimaan uutta, toimii palautteen mukaisesti, selviytyy muuttuvista ja valintatilanteista oma-aloitteisesti	toimii oma-aloitteisesti tiedonhakijana, suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia tehtäviä ja arvioi työnsä onnistumista sekä perustelee arvioitaan, oppii mielellään uutta, toimii erilaisissa tilanteissa itsenäisesti ja käyttää vaihtoehtoisia toimintatapoja, etsii mahdollisuuksia kehitymiselleen
Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toiminnassaan, tekee vastuullaan olevat tehtävät ohjeen mukaan, pystyy toimimaan erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja asiakaspalvelussa, pyytää tarvittaessa apua muilta	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa (esim. oppimistilanteissa, työyhteisössä ja asiakaspalvelussa) tilanteen vaatimalla tavalla, tekee vastuullaan olevat tehtävät huolellisesti ja toimii ryhmän jäsenenä, toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja asiakaspalvelussa	ilmaisee selkeästi tavoitteen ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja, toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja tasavertaisesti erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja asiakaspalvelussa, tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijät
Ammattietiikka	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, työpaikan sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	toimii opiskelu- ja työyhteisön arvojen, tavoitteiden, eettisten ohjeiden, sopimusten ja säädösten mukaisesti vaihtelevissa tilanteissa sekä noudattaa aikatauluja
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen tai muille, käyttää turvallisesti ohjeen mukaan työvälineitä, työmenetelmiä ja suojaimia, työskentelee pääsääntöisesti	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja asiakkaiden sekä työympäristön turvallisuuden,	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja asiakkaiden sekä työympäristön turvallisuuden,

	ergonomisesti, tuntee terveydenhuollon palvelut	varmistaa työvälineiden, tuotteiden ja materiaalin turvallisuuden, työskentelee ergonomisesti	tunnistaa ja tiedottaa havaitsemistaan vaaroista ja riskeistä, käyttää turvallisia, sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian
	tunnistaa ympäristömyönteiset työ- ja toimintatavat hiusten värjäysaineiden käsittelyssä ja jätehuollossa.	toimii ympäristömyönteisesti hiusten värjäysaineiden käsittelyssä ja jätteiden käsittelyssä.	ottaa toiminnassaan huomioon kestävän kehityksen ympäristömyönteisiä, taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia ulottuvuuksia.

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Opiskelija perehdytetään tutkinnon osan tavoitteisiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin. Hänet perehdytetään työ- ja oppimisjaksojen tavoitteisiin ja näytön arviointikohteisiin ja -kriteereihin. Jatkuva vuorovaikutus opiskelijan, opettajan ja asiakkaan välillä ohjaa myös opiskelijan oppimista. Näin varmistetaan opiskelijan reaaliaikainen tieto opintojen edistymisestä sekä osaamisen tasosta.

2.1.4 PERMANENTTIKÄSITTELYT		15 osp
AMMATTITAITOVAATIMUKSET		
<p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnitella ja toteuttaa asiakkaalle erilaisia hiusten permanenttikäsittelyjä • ottaa huomioon leikkausrakenteen ja kampauksen permanenttikäsittelyn suunnitelmassaan • tehdä permanentissa tarvittavat esi- tai jälkitoimenpiteet • tehdä permanentin ja suoristaa hiuksia • valita permanentissa käytettävät tuotteet ja määritellä käytettävien aineiden vaikutusajat • käyttää permanenttauksen työvälineitä, tekniikoita ja tuotteita • hyödyntää permanenttikäsittelyjä tehdessään tietojaan aineiden kemiallisista ominaisuuksista, vaikuttavista aineista ja niiden toimintaperiaatteista • suositella ja myydä asiakkaalle sopivat hoito- ja muotoilutuotteet kotikäyttöön ja ohjata niiden käytössä • käyttää työyhteisössä permanentin ammattikäsitteistöä ja palvelutilanteessa käytännönläheistä asiakkaan ymmärtämää kieltä • toimia erilaisissa asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteissa • edistää toimintansa turvallisuutta ja vastuullisuutta työssään • ylläpitää terveellisiä elintapoja, yhteisönsä ihmissuhteita sekä toiminta- ja työkykyään • ylläpitää työympäristön ergonomisuutta, hygieenisyyttä, terveellisyyttä ja turvallisuutta • tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä ennakoita ja suojautua niiltä • noudattaa ammattietiikkaa • ottaa huomioon kestävä kehityksen • soveltaa matematiikkaa ja luonnontieteitä työskentelyssään • arvioida omaa työtään 		
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT		
<p>Opintojaksot: Permanenttikäsittelyjen perusteet 5 osp Permanenttikäsittelyjen soveltaminen 10 osp</p>		
OPINTOJAKSOT		
Permanenttikäsittelyiden perusteet 5 osp	Permanenttikäsittelyiden soveltaminen 10 osp	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • permanenttauksen työvälineiden, tekniikoiden ja tuotteiden hallinta • permanenttikäsittelyn suunnittelu ja toteutus • permanentissa käytettävien tuotteiden valinta • käytettävien aineiden vaikutusajan määrittely • permanentissa tarvittavat esi- ja jälkitoimenpiteet • asiakkaalle sopivien hoito- ja muotoilutuotteiden suositteleminen ja myynti kotikäyttöön sekä niiden käytön ohjaus • permanentin ammattikäsitteistöä käyttäminen • asiakaspalvelutilanteessa ymmärrettävän kielen käyttö • toiminta erilaisissa asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteissa • turvallisuuden ja vastuullisuuden edistäminen työssä <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos ja hiusalan yritys</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitustyöt sekä asiakastyöt</p>	<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • leikkausrakenteen ja kampauksen huomioiminen permanenttikäsittelyn suunnitelmassa • erilaisten hiusten permanenttikäsittelyjen toteuttaminen (erikoistekniikat kihartamisessa ja suoristuskäsittelyt) • permanenttiaineiden kemialliset ominaisuudet, vaikuttavat aineet ja niiden toimintaperiaatteet • terveelliset elintavat, toiminta- ja työkyky • ihmissuhteiden huomioiminen työyhteisössä • ergonomisuus, hygieenisuus, terveellisyys ja turvallisuus permanenttikäsittelyissä • vaaratekijät ja terveyshaitat työssä ja työympäristössä sekä niiltä suojautuminen • ammattietiikan noudattaminen • kestävä kehityksen huomioiminen • matematiikan ja luonnontieteiden soveltaminen työskentelyssä • oman työn arviointi <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos ja hiusalan yritys</p>	

	<p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, harjoitustyöt, asiakaspalvelu ja työssäoppiminen. (sisältää kirjallisen tehtävän permanenttikäsittelyjen tietoperustasta sekä ammattiosaamisen näytön)</p>
<p>EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT</p>	
<p>Hiusten leikkaaminen ja partakäsittelyt tulee olla suoritettuna ennen permanenttikäsittelyjen aloittamista.</p>	
<p>OPPIMISEN ARVIOINTI</p>	
<p>Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opintojen etenemiseen.</p>	
<p>OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN</p>	
<p>Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa.</p> <p>Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista.</p> <p>Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.</p> <p>Ammattiosaamisen näyttö: Opiskelija toteuttaa kahden päivän aikana kihartamis- ja suoristuskäsittelyjä eripituisiin hiuksiin käyttäen monipuolisia tekniikoita.</p> <p>Muu osaamisen arviointi: Työsaliyöskentely Ennen näyttöön osallistumista opiskelija osoittaa hallitsevansa näytössä tarvittavan tietoperustan kirjallisen työn avulla (ihon- ja hiusten rakenne, permanentin kemia, tyylin ja hiusmuodin vaikutus permanenttikäsittelyssä sekä erilaiset tekniikat/välineet ja käytettävät aineet sekä niiden valintaperusteet). Kirjallinen tehtävä tulee olla hyväksytysti suoritettu.</p>	

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Hiusalan perustutkinnon Permanenttikäsittelyt 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.
NÄYTÖN KUVAUS
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Näyttö suoritetaan kahden päivän aikana tekemällä asiakkaille kihartamis- ja suoristuskäsittelyjä eripituisiin hiuksiin käyttäen monipuolisia tekniikoita. Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa parturi-kampaamossa tai muussa mahdollisimman hyvin alan työpaikan olosuhteita vastaavassa ympäristössä. Työtä tehdään niin laajasti, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA
Kihartamis- ja suoristuskäsittelyjä asiakkaille
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ
Parturi-kampaamo tai muu mahdollisimman hyvin alan työpaikan olosuhteita vastaava ympäristö
NÄYTÖN ARVIOIJAT
<p>Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät</p> <p>(X) Alan opettaja(t) (X) Työelämän edustaja(t) (X) em yhdessä</p> <p>Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.</p>

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Permanenttikäsittelyn suunnittelu	suunnittelee permanenttikäsittelyn ottaen huomioon leikkaus- ja kampausrakenteen sekä permanentissa tarvittavat esi- ja jälkitoimenpiteet ottaa huomioon hiusten ja hiuspohjan kunnon ohjattuna valitessaan tuotteita permanenttikäsittelyä varten	suunnittelee permanenttikäsittelyn itsenäisesti ottaen huomioon leikkaus- ja kampausrakenteen ja asiakkaan tyyliin liittyviä tekijöitä sekä permanentissa tarvittavat esi- ja jälkitoimenpiteet ottaa huomioon hiusten ja hiuspohjan kunnon valitessaan tuotteita permanenttikäsittelyä varten	suunnittelee permanenttikäsittelyn itsenäisesti ja asiakkaan tarpeet sekä permanentissa tarvittavat esi- ja jälkitoimenpiteet huomioon ottaen ja perustelee valintansa ottaa huomioon hiusten ja hiuspohjan kunnon sekä mahdolliset allergiat valitessaan tuotteita permanenttikäsittelyä varten
Permanenttikäsittelyn tekeminen	tekee permanentin tai suorittaa hiukset suunnitelman mukaisesti	tekee permanentin tai suorittaa hiukset monipuolisilla menetelmillä itsenäisesti ja asiakkaalle soveltuvasti	tekee permanentin itsenäisesti ja soveltaen asiakkaalle erilaisia kihartamisen ja suoristamisen mahdollisuuksia
	käyttää ohjattuna permanenttikäsittelyissä tarvittavia peruslaskutoimituksia	käyttää permanenttikäsittelyissä tarvittavia peruslaskutoimituksia	käyttää ja soveltaa permanenttikäsittelyissä tarvittavia peruslaskutoimituksia
Asiakaspalvelu ja asiakkaan ohjaus	palvelee asiakasta ystävällisesti ja ohjaa asiakasta kotihoitotuotteiden käytössä	esittelee asiakkaalle kotihoitotuotteita ja ohjaa niiden käytössä asiakkaan tarpeen mukaisesti	myy asiakkaalle kotihoitotuotteita ja ohjaa niiden käytössä asiakkaan tarpeen mukaan ja suosittelee lisäpalveluja
Terveysturvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen	suhtautuu myönteisesti työturvallisuuteen, välttää riskejä työssään ylläpitää ohjattuna toiminta- ja työkykyä työssään	vastaa itsenäisesti toimintansa turvallisuudesta toimii terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi	kehittää itsenäisesti toimintansa turvallisuutta ja monipuolisia tapoja terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseen ja edistämiseen
	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä ylläpitää asiakkaan ja työympäristön turvallisuutta, hygieenisyyttä ja ergonomisuutta tutuissa tilanteissa	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä ylläpitää asiakkaan ja työympäristön turvallisuutta, hygieenisyyttä ja ergonomisuutta	ottaa oman työn suunnittelussa itsenäisesti huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohdat, asiakkaan ja työympäristön turvallisuuden sekä soveltaa oppimaansa yllättävissäkin tilanteissa
Itsearviointi ja ajan käyttö	arvioi hiusten permanenttikäsittelyn lopputulosta ja omaa työtään, noudattaa yleensä käsittelyyn varattua aikaa.	arvioi hiusten permanenttikäsittelyn lopputulosta ja omaa työtään lähes realistisesti ja oma-aloitteisesti, noudattaa käsittelyyn varattua aikaa.	arvioi hiusten permanenttikäsittelyn lopputulosta ja omaa työtään realistisesti ja perustellen suhteessa suunnitelmaan, noudattaa käsittelyyn varattua aikaa, kehittää työskentelytapojaan.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Rullaustekniikoiden hallinta	toteuttaa permanentin noudattaen rullaustekniikoista annettuja ohjeita	toteuttaa permanentin huolellisesti noudattaen rullaustekniikoista annettuja ohjeita esim. ottaen huomioon osion koon ja vetosuunnan	toteuttaa permanentin huolellisesti ja itsenäisesti esim. ottaen rullaustekniikoissa huomioon osion koon ja vetosuunnan ja perustelee valitsemansa menetelmät
	rullaa permanentteja perustekniikoilla ja -menetelmillä	hyödyntää erilaisia rullaustekniikoita ja -menetelmiä asiakkaalle soveltuvasti	soveltaa erilaisia rullaustekniikoita ja -menetelmiä itsenäisesti ja asiakkaalle soveltuvasti sekä perustelee valintojaan
Työvälineiden käytön hallinta	käyttää permanenttikäsittelyjen yleisimpiä työvälineitä ja valitsee oikean rullakoon ohjeen mukaan	käyttää oikeita työvälineitä ja valitsee itsenäisesti oikean kokoisen rullan suhteessa tavoitteena olevaan kiharaan	valitsee perustellen oikeat työvälineet permanenttikäsittelyjen eri työvaiheisiin ja hallitsee erilaisten rullien ja eri rullakokojen käytön ja perustelee valintansa
Tuotteiden käytön hallinta	valitsee tuotteet ja vaikutusajat permanenttikäsittelyjen eri työvaiheisiin ohjattuna	valitsee permanenttikäsittelyissä käytettävät aineet itsenäisesti ja asiakkaalle soveltuvasti	valitsee permanenttikäsittelyissä käytettävät aineet itsenäisesti ja asiakkaalle soveltuvasti perustellen valintojaan
Terveysturvallisuuden ja toimintakyvyn huomioiminen	noudattaa annettuja ohjeita eikä aiheuta toiminnallaan vaaraa ja toimii oikein onnettomuus-, vaara- ja uhkatilanteissa	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työyhteisössään huomioon työyhteisön muut jäsenet	havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä
	käyttää turvallisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä.	varmistaa työvälineiden ja materiaalien turvallisuuden ennen käyttöönottoa, poistaa ja vie huoltoon vialliset työvälineet.	arvioi suojainten, työvälineiden ja työmenetelmien soveltuvuutta kyseiseen työhön.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ihon ja hiuksen rakenteen tietojen hyödyntäminen	määrittelee hiusten ja hiuspohjan kunnan ja valitsee ohjattuna oikeat tuotteet ja tuntee tuotteiden haitallisia vaikutuksia terveydelle	valitsee oikeat tuotteet hiusten ja hiuspohjan kunnan mukaan ja tuntee tuotteiden haitallisia vaikutuksia terveyteen	hyödyntää ihon ja hiuksen rakenteen tietoja valitessaan tuotteita permanenttikäsittelyyn ja perustelee valintansa ja tuntee tuotteiden haitallisia vaikutuksia terveyteen
Permanentin kemian hallinta	ottaa työssään huomioon permanenttikäsittelyissä käytettävien tuotteiden kemialliset toimintaperiaatteet	ottaa työssään huomioon permanenttikäsittelyissä tapahtuvan kemiallisen prosessin ja sen vaikutuksen hiukseen ja ihoon	ottaa työssään huomioon permanenttikäsittelyissä tapahtuvan prosessin ja sen vaikutuksen hiukseen ja ihoon ja perustelee hiuksen rakenteessa tapahtuvan muutoksen käsittelyn aikana
Tyylin ja hiusmuodin huomioon ottaminen	ottaa huomioon hiusmuodin asiakkaan hiusten permanenttikäsittelyssä	hyödyntää ajankohtaista hiusmuotia asiakkaan hiusten permanenttikäsittelyissä	soveltaa permanenttikäsittelyä ajankohtaista hiusmuotia ottaen huomioon asiakkaan tyylin
Ammattikäsitteistön hallinta	käyttää suunnitelmassaan keskeistä permanenttauksen ammattikäsitteistöä	ilmaisee ammattikäsitteen permanenttauksen suunnitelman	hallitsee permanenttauksen ammattikäsitteistön käytön, mutta kommunikoi asiakkaan kanssa käytännölläisesti

Tiedon hankinta	hankkii tietoa tavallisimmista hiusalan tietolähteistä ja pystyy ohjattuna hyödyntämään tietoa ongelmia ratkoessaan	hankkii tietoa eri hiusalan ammattijulkaisuista ja hyödyntää oppimaansa ongelmanratkaisussa	hankkii monipuolisesti tietoa permanenttauksesta hiusalan eri tietolähteistä ja soveltaa tietoa asiakaspalveluun liittyvässä ongelmanratkaisussaan
	ottaa työssään huomioon ympäristömyönteisiä työ- ja toimintatapoja.	toimii ympäristömyönteisesti ja kestävää kehitystä edistään.	ottaa toiminnassaan huomioon kestäväen kehityksen taloudellisia, sosiaalisia ja kulttuurisia ulottuvuuksia.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	hankkii tietoa ja suunnittelee ja arvioi omaa työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta	hankkii tietoa, suunnittelee oman työnsä ja arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa, haluaa oppia uutta, toimii palautteen mukaisesti, selviytyy muuttuvista tilanteista ja valintatilanteista oma-aloitteisesti	toimii oma-aloitteisesti tiedonhakijana, suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia tehtäviä ja arvioi työnsä onnistumista sekä perustelee arvioitaan, oppii mielellään uutta, toimii erilaisissa tilanteissa itsenäisesti ja käyttää vaihtoehtoisia toimintatapoja, etsii mahdollisuuksia kehittymiselleen
Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toiminnassaan, tekee vastuullaan olevat tehtävät ohjeen mukaan, pystyy toimimaan erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja asiakaspalvelussa, pyytää tarvittaessa apua muilta	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa (esim. oppimistilanteissa, työyhteisössä ja asiakaspalvelussa) tilanteen vaatimalla tavalla, tekee vastuullaan olevat tehtävät huolellisesti ja toimii ryhmän jäsenenä, toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja asiakaspalvelussa	ilmaisee selkeästi tavoitteen ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja, toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja tasavertaisesti erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja asiakaspalvelussa, tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijät
Ammattietiikka	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, työpaikan sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	toimii opiskelu- ja työyhteisön arvojen, tavoitteiden, eettisten ohjeiden sopimusten ja säädösten mukaisesti vaihtelevissa tilanteissa sekä noudattaa aikatauluja
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen tai muille, käyttää turvallisesti ohjeen mukaan työvälineitä, työmenetelmiä ja suojaimia, työskentelee pääsääntöisesti ergonomisesti.	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja asiakkaiden sekä työympäristön turvallisuuden, varmistaa työvälineiden, tuotteiden ja materiaalin turvallisuuden, työskentelee ergonomisesti.	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja asiakkaiden sekä työympäristön turvallisuuden, tunnistaa ja tiedottaa havaitsemistaan vaaroista ja riskeistä, käyttää turvallisista, sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian.

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Opiskelija perehtyy tutkinnon osan tavoitteisiin sekä arvioinnin kohteisiin ja -kriteereihin. Hän perehtyy työssäoppimisjaksojen tavoitteisiin ja näytön arviointikohteisiin ja -kriteereihin. Jatkuva vuorovaikutus opiskelijan, opettajan ja asiakkaan välillä ohjaa myös opiskelijan oppimista.

2.1.5 HIUSALAN YRITTÄJYYS JA YRITYSTOIMINTA		20 osp
AMMATTITAITOVAATIMUKSET		
<p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • toimia erilaisissa työympäristöissä ja edistää toiminnallaan työyhteisön työhyvinvointia • toimia yrityksen tavoitteiden mukaisesti ja ottaa huomioon työterveyteen, työturvallisuuteen ja työläinsäädäntöön liittyvät ohjeet • edistää toimintansa turvallisuutta ja vastuullisuutta työssään • ylläpitää terveellisiä elintapoja, yhteisönsä ihmissuhteita sekä toiminta- ja työkykyään • ylläpitää ergonomisen, terveellisen ja turvallisen työympäristön • tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä ennakoita ja suojautua niiltä • asiakaslähtöisen työskentelyn yritystoiminnassa • ottaa huomioon yrityksen laatutavoitteet ja kestävä kehityksen • hinnoitella, markkinoida ja myydä asiakkaille yrityksen tarjoamia palveluja ja tuotteita • arvioida vahvuuksiaan ja mahdollisuuksiaan hiusalan yrittäjänä ja suunnitella ammattialan yritystoimintaa • laatia yrityksen kannattavuuslaskelmia • edistää toiminnallaan yrityksen tai organisaation kustannustehokkuutta ja tuloksellisuutta • arvioida mahdollisuuksiaan tuotteistaa hiusalan toimintamahdollisuuksia • verkostoitua eri asiantuntijoiden kanssa ja selvittää kansainvälisyyden mahdollisuuksia yritystoiminnan kehittämiseksi. 		
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT		
<p>Opintojaksot:</p> <p>5 osp Asiakaspalvelu ja parturi-kampaajana toimiminen 5 osp Henkilökohtainen myyntityö ja markkinointi 10 osp Kannattavan liiketoiminnan suunnittelu</p>		
OPINTOJAKSOT		
5 osp Asiakaspalvelu ja parturi-kampaajana toimiminen	5 osp Henkilökohtainen myyntityö ja markkinointi	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • asiakaspalvelu ja asiakaslähtöinen työskentely hiusalan työssä • erilaisissa työympäristöissä toimiminen ja työyhteisön työhyvinvoinnin edistäminen omalla toiminnallaan • yrityksen tavoitteiden mukaisesti toimiminen ja työterveyteen • työturvallisuuteen sekä työläinsäädäntöön liittyvien ohjeiden huomioonottaminen • turvallisuuden ja vastuullisuuden edistäminen omassa työssään • ergonomisen sekä terveellisen ja turvallisen työympäristön ylläpitäminen • työhön sekä työympäristöön liittyvien vaarojen ja terveyshaittojen tunnistaminen, ennakoiminen ja niiltä suojautuminen • kustannustehokas ja tulokellinen toiminta • hiusalan työtä koskevat säännöt, sopimukset ja toimintaperiaatteet • laadukas ja kestävä kehityksen mukainen toiminta 	<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hiusalan palvelujen ja tuotteiden hinnoittelu, markkinointi ja myynti • asiakkaan tarpeiden kartoittaminen ja tuotteiden myynti osana palvelutapahtumaa • tuotetuntemus ja tuotteiden ominaisuuksien vertailu osana hyvää asiakaspalvelua • sisäisen ja ulkoisen markkinoinnin perusteet • hiusalan toimintamahdollisuuksien tuotteistaminen • kuluttajaoikeuksien ja kuluttajakaupan periaatteiden huomioon ottaminen • markkinoinnin suunnittelu luovasti, pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti eri kohderyhmät huomioon ottaen <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos ja hiusalan yritys</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, asiakaspalvelu ja työssäoppiminen</p>	

<p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos ja hiusalan yritys</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, asiakaspalvelu ja työssäoppiminen</p>	
10 osp Kannattavan liiketoiminnan suunnittelu	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omien vahvuuksiensa ja mahdollisuuksiensa arvioiminen hiusalan yrittäjänä • yrityksen perustamisen edellytykset (sidosryhmät, viranomaiset, rahoittajat, kilpailijat, asiakkaat, maahantuojat) • yrityksen laatutavoitteet ja kestävän kehityksen huomioonottaminen • liikeidean laatiminen • hiusalan palvelujen ja tuotteiden kannattava hinnoittelu • markkinointi sekä myynti • hiusalan yritystoiminnan suunnittelu • yrityksen kannattavuuslaskelman laskeminen • yrityksen kannattavuuden ja kustannustehokkuuden edistäminen omalla toiminnallaan • eri asiantuntijoiden kanssa verkostoituminen ja kansainvälisyysmahdollisuuksien selvittäminen yritystoiminnan kehittämiseksi • hiusalan yrittäjyyteen liittyvät säännöt, sopimukset ja toimintaperiaatteet • yrittäjän ja työnantajan työturvallisuusveloitteet <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitos ja hiusalan yritys</p> <p>Toteuttamistavat: Lähiopetus, verkko-opetus ja työssäoppiminen (sisältää kirjallisen tehtävän tietoperustasta, (liiketoimintasuunnitelman laatiminen) sekä ammattiosaamisen näyttön)</p>	
EDELTVÄYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	
<p>Ei edeltävyyssopintoja</p>	
OPPIMISEN ARVIOINTI	
<p>Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opintojen etenemiseen.</p>	
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN	
<p>Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa.</p> <p>Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista.</p> <p>Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.</p>	

Ammattiosaamisen näyttö: Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä, joka suoritetaan noin viikon aikana. Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa toimimalla asiakaspalvelu- ja myyntitehtävissä hiusalan yrityksessä tai alan työpaikan olosuhteita vastaavassa ympäristössä.

Muu osaamisen arviointi:

Työsaliyöskentely

Ennen ammattiosaamisen näyttöä opiskelija osoittaa hallitsevansa työssä tarvittavan tietoperustan laatimalla liiketoimintasuunnitelman, josta käy ilmi opiskelijan osaaminen yritystoiminnan suunnittelussa, hinnoittelussa, kustannuslaskelmien tekemisessä, yrityksen toimintaympäristön tuntemuksessa ja sidosryhmien kanssa toimimisessa, markkinoinnissa ja sen suunnittelussa sekä yrityksen menestymisen edellytysten arvioinnissa. Liiketoimintasuunnitelman arviointi vaikuttaa ammattiosaamisen näytön arvosanaan.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Hiusalan perustutkinnon Hiusalan yrittäjyys ja yritystoiminta 20 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.
NÄYTÖN KUVAUS
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä, joka suoritetaan noin viikon aikana. Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa toimimalla asiakaspalvelu- ja myyntitehtävissä hiusalan yrityksessä tai alan työpaikan olosuhteita vastaavassa ympäristössä. Ammattiosaamisen näytön arvioinnissa huomioidaan liiketoimintasuunnitelman arvosana.
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA
Asiakaspalvelu- ja myyntitehtävät hiusalan yrityksessä
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ
Parturi-kampaamo tai muu mahdollisimman hyvin alan työpaikan olosuhteita vastaava ympäristö
NÄYTÖN ARVIOIJAT
<p>Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät</p> <p>(X) Alan opettaja(t) (X) Työelämän edustaja(t) (X) em yhdessä</p> <p>Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.</p>

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
1. Työprosessin hallinta	Opiskelija		
Toimiminen työssä ja työyhteisössä	toimii ohjattuna työyhteisön työhyvinvointia edistävasti	toimii työssään itsenäisesti työyhteisön työhyvinvointia edistävasti	toimii työssään työyhteisön työhyvinvointia edistävasti ja selvittää yrittäjän mahdollisuuksia edistää sitä
Ihmissuhteiden ylläpito ja työyhteisön tuen hyödyntäminen	hakee tukea muilta työyhteisön jäseniltä ja antaa tukea tarvittaessa	toimii luontevasti vuorovaihtuksessa työyhteisön jäsenten kanssa	edistää aktiivisesti omalla toiminnallaan työyhteisön yhteisöllisyyttä
Terveyden, turvallisuuden ja toimintakyvyn huomioiminen	suhtautuu myönteisesti työ- ja turvallisuuteen, välttää riskejä työssään ylläpitää ohjattuna toiminta- ja työkykyä työssään	vastaa itsenäisesti toimintansa turvallisuudesta ja toimii terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi	kehittää itsenäisesti toimintansa turvallisuutta ja monipuolisia tapoja terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseen ja edistämiseen
	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä ylläpitää asiakkaan ja työympäristön turvallisuutta ja ergonomisuutta tutuissa tilanteissa	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä ylläpitää asiakkaan ja työympäristön turvallisuutta ja ergonomisuutta	ottaa oman työn suunnittelussa itsenäisesti huomion turvallisuus- ja terveysnäkökohdat, asiakkaan ja työympäristön turvallisuuden sekä soveltaa oppimaansa ylläpitävissäkin tilanteissa
	toimii aloitteellisesti ja asiakkaan tarpeet huomioon ottaen omien tavoitteiden saavuttamiseksi	toimii asiakkaan tarpeet huomioon ottaen ja taloudellisesti yrityksen tavoitteiden saavuttamiseksi	toimii suunnitelmallisesti ja tuloksellisesti edistäen pysyviä asiakassuhteita ja toiminnan jatkuvuutta
Asiakkaiden palveleminen	kuuntelee asiakkaan toiveita ja noudattaa hyviä asiakaspalvelutapoja sekä toimii vastuuntuntoisesti	toteuttaa asiakkaan yksilöllisiä toiveita ja toimii asiakaspalvelu- ja myyntitilanteissa itsenäisesti	toimii aktiivisesti ja joustavasti erilaisissa asiakaspalvelu- ja myyntitilanteissa sekä kohtaa luontevasti erilaiset kulttuuritaustaiset asiakasryhmät
	toimii ohjeistettuna sovittujen asiakaspalvelukäytänteiden ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti	toimii yrityksen laatutavoitteiden ja kestävän kehityksen mukaisesti	toimii yrityksen laatutavoitteiden ja kestävän kehityksen mukaisesti ja edistää ympäristöystävällisiä toimintatapoja
Kustannustehokas ja tuloksellinen toiminta	toimii taloudellisesti aikaresurssit huomioon ottaen eri työprosesseissa	toimii kustannustehokkaasti ja tuloksellisesti aika- ja muut käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen	toimii itsenäisesti ja kustannustehokkaasti edistäen yrityksen tuloksellisuutta
	noudattaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakien periaatteita ja toimii asiallisesti eri taustan omaavien ihmisten kanssa	noudattaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakien periaatteita ja toimii asiallisesti eri taustan omaavien ihmisten kanssa	noudattaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakien periaatteita ja toimii asiallisesti eri taustan omaavien ihmisten kanssa
Markkinointi ja myyminen	suunnittelee markkinointia eri kohderyhmille ohjeen mukaan	suunnittelee markkinointia monipuolisesti alan kausivaihtelut huomioiden	suunnittelee markkinointia luovasti, pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti ottaen huomioon eri kohderyhmät
	keskustelee asiakkaan kanssa myytävistä palveluista ja tuotteista	esittelee ja myy palvelutilanteissa yrityksen palveluja ja tuotteita	ottaa palvelutilanteessa huomioon asiakkaan tarpeet ja myy asiantuntevasti yrityksen lisäpalveluja ja tuotteita

Yritystoiminnan suunnittelu ja arvioiminen	laatii ohjattuna liikeidean sekä arvioi oman toiminnan ja työn tekemisen vahvuuksia ja kehittämistarpeita	selvittää ammattialan toiminta-ajatuksen, liikeidean ja keskeisiä palvelumahdollisuuksia ja arvioi mahdollisuuksiaan toimia yrittäjänä	hyödyntää työssään rohkeasti eri yritysten toiminta-ajatuksia ja liikeideoita sekä asettaa yrittäjyysosaamiselleen kehittämistavoitteita
Kannattavuuslaskelmien tekeminen	laatii ohjattuna laskelmia ja laskee ohjattuna kannattavuuteen vaikuttavia tekijöitä	laatii ammattialan kannattavuuslaskelmia ja hyödyntää asiantuntijälähteitä laskelmissaan	laatii ja laskee hiusalan kannattavuuslaskelmia ja arvioi niiden realistisuutta ja yrityksen ostopalvelujen ulkoistamismahdollisuuksia
	hinnoittelee palveluja ja tuotteita ohjeen mukaan	laskee oman työpanoksen osuuden tuotteen tai palvelun kustannuksista	laskee palvelujen ja tuotteiden kannattavuuteen vaikuttavia tekijöitä (alv., katteet)
Osaamisen tuotteistamismahdollisuuksien arvioiminen	arvioi ammattialansa tuote- ja palvelutarjontaa	hankkii tietoa tuotteiden ja palvelujen kilpailu- ja kehittämistarpeesta sekä arvioi ammattialansa eri tuotteistamismahdollisuuksia	suunnittelee itsenäisesti ammattialalle uusia palvelu- ja tuotteistamismahdollisuuksia kilpailutilanteiden pohjalta
Hiusalan yritystoiminnan arviointi	tekee yhteistyötä hiusalan yrittäjien kanssa.	verkostoituu eri ammattilojen kanssa ja hyödyntää saamaansa tietotaitoa.	hyödyntää ammattialansa kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin käyttäminen	käyttää ohjattuna tavanomaisia työmenetelmiä, välineitä ja materiaaleja hyödyntäen tietotekniikkaa	käyttää erilaisia työmenetelmiä, välineitä ja materiaaleja hyödyntäen tietotekniikkaa	käyttää monipuolisesti erilaisia työmenetelmiä, välineitä ja materiaaleja vuorovaikutuksessa työyhteisönsä kanssa hyödyntäen tietotekniikkaa
Tuotteiden ominaisuuksien arvioiminen	arvioi hiusalan tuotteiden koostumuksia, vaikutuksia ja ominaisuuksia asiakaspalvelussa	arvioi monipuolisesti hiusalan tuotteiden koostumuksia, vaikuttavia aineita, vahvuuksia ja ominaisuuksia sekä niiden toimintaperiaatteita ammatissaan	arvioi monipuolisesti ja kriittisesti tietouttaaan ammattialan tuotteiden ominaisuuksista ja toimintaperiaatteista omassa toiminnassaan
	käyttää sähköisiä viestimiä tuotetietojen ja palveluiden etsinnässä	käyttää itsenäisesti sähköisiä viestimiä ja ohjelmia omassa tuote- ja palveluprosesseissaan	hyödyntää ja käyttää itsenäisesti ja monipuolisesti sähköisiä viestimiä ja eri ohjelmia omassa tuote- ja palveluprosesseissaan
Terveysturvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen	noudattaa annettuja ohjeita eikä aiheuta toiminnallaan vaaraa ja toimii oikein onnettomuus-, vaara- ja uhkatilanteissa.	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työyhteisönsään huomioon työyhteisön muut jäsenet.	havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työtä koskevien sääntöjen ja sopimusten noudattaminen	selvittää työtään koskevia työyhteisön sääntöjä ja työehtosopimuksen mukaisia työntekijän ja työnantajan oikeuksia ja velvollisuuksia sekä noudattaa niitä	selvittää työtään koskevia työyhteisön sääntöjä ja työehtosopimuksen mukaisia työntekijän ja työnantajan oikeuksia ja velvollisuuksia sekä noudattaa niitä	selvittää työtään koskevia työyhteisön sääntöjä ja työehtosopimuksen mukaisia työntekijän ja työnantajan oikeuksia ja velvollisuuksia sekä noudattaa niitä
	ottaa työssään huomioon velvollisuutensa työturvallisuudessa ja tietää oman alansa tärkeimmät määräykset	ottaa työssään huomioon työturvallisuusveloitteensa, lähimmän esimiehensä työsuojeluvastuun ja määräykset sekä etsii tarvitsemaansa tietoa	ottaa työssään huomioon työturvallisuusveloitteensa, esimiesten työsuojeluvastuun työorganisaatiossa ja toimii omassa työssään määräysten mukaisesti ja perustee toimintaansa
Asiakkaiden palvelua koskevan tietoperustan hyödyntäminen	hankkii tietoa hiusalan asiakaspalvelutavoista ja -käytänteistä	hyödyntää työssään hiusalan asiakaslähtöisen toiminnan periaatteita	hyödyntää työssään hiusalan eettisiä toimintaperiaatteita (vaitiolovelvollisuus, tietosuojat)

	ottaa työssään huomioon hiusalan terveyteen, turvallisuuden ja kuluttajansuojaan vaikuttavia tekijöitä (esim. hygienia, ergonomia, ammattisairaudet, työ- ja tuoteturvallisuus)	ottaa työssään huomioon hiusalan terveyteen, turvallisuuden ja kuluttajansuojaan vaikuttavat tekijät (hygienia, ergonomia, ammattisairaudet, työ- ja tuoteturvallisuus)	ottaa työssään huomioon hiusalan terveyteen, turvallisuuden ja kuluttajansuojaan vaikuttavat tekijät (hygienia, ergonomia, ammattisairaudet, työ- ja tuoteturvallisuus) ja perustelee toimintaansa
Laadukas ja kestävä kehityksen mukainen toiminta	selvittää ohjattuna työtään koskevat laatuvaatimukset sekä arvioi kestävä kehityksen mukaisia ratkaisuja yrityksessä	selvittää työtään koskevat laatuvaatimukset ja arvioi kestävä kehityksen mukaisia taloudellisia ratkaisuja yrityksen kilpailutekijänä	selvittää työtään koskevat laatuvaatimukset ja asettaa neuvottelemalla työyhteisön kanssa työlle laatuvaatimukset ja toimii niiden mukaisesti, arvioi kestävä kehityksen mukaisia sosiaalisia ja taloudellisia ratkaisuja yrityksen kilpailutekijänä
Markkinointi ja myyminen	selvittää ohjattuna sisäisen ja ulkoisen markkinoinnin perusteita	selvittää itsenäisesti sisäisen ja ulkoisen markkinoinnin perusteet	selvittää sisäisen ja ulkoisen markkinoinnin perusteet ja hankkii aktiivisesti tietoa markkinoinnista oman ammattitaitonsa ja työyhteisönsä kehittämiseksi
	selvittää hiusalan palvelujen ja tuotteiden hinnoittelun periaatteet	ottaa työssään huomioon hiusalan palvelujen ja tuotteiden hinnoitteluun vaikuttavat tekijät ja vastuukysymykset	ottaa työssään huomioon hiusalan palvelujen ja tuotteiden hinnoittelun vaikuttavat tekijät ja vastuut (kuluttajansuoja, tuotetietous, kestävä kehitys) ja perustelee niillä toimintaansa
Yritystoiminnan suunnittelu- ja arviointitiedon hyödyntäminen	hakee tietoa ohjattuna yrityksen perustamisedellytyksistä (sidosryhmät; viranomaiset, rahoittajat, kilpailijat, asiakkaat, työtekijät, maahanvuoajat)	hakee tietoa itsenäisesti yrityksen perustamisedellytyksistä (sidosryhmät: viranomaiset, rahoittajat, kilpailijat, asiakkaat, työtekijät, maahanvuoajat)	hakee tietoa monipuolisesti yrityksen perustamisedellytyksistä (sidosryhmät: viranomaiset, rahoittajat, kilpailijat, asiakkaat, työtekijät, maahanvuoajat)
Kannattavuuslaskelmien tekeminen	hankkii ohjattuna tietoa yrityksen kannattavuuteen vaikuttavista tekijöistä (kiinteät ja muuttuvat kustannukset)	hakee itsenäisesti tietoa yrityksen kannattavuuteen vaikuttavista tekijöistä (kiinteät ja muuttuvat kustannukset)	hankkii tietoa yrityksen kannattavuuteen vaikuttavista tekijöistä ja hyödyntäen eri sidosryhmien osaamista
Osaamisen tuotteistamismahdollisuuksien arviointi	selvittää hiusalan palvelumahdollisuuksia	selvittää hiusalan eri palvelu- ja tuotteistamismahdollisuuksia	selvittää hiusalan kilpailutekijöitä ja tuotteistamismahdollisuuksia yhteistyössä sidosryhmien kanssa
Ammattialan yritystoiminnan arviointi	selvittää ohjattuna hiusalan tyypillisiä yhteistyökumppaneita.	selvittää itsenäisesti mahdollisuuksia verkostoitua eri ammattialojen kanssa.	tietää verkostoitumisen laaja-alaiset mahdollisuudet eri ammattialojen kanssa.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1 Opiskelija	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ymmärtää elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia hiusalan yritystoiminnassa	kehittää omaa työskentelyään ottaen huomioon elinikäisen oppimisen mahdollisuudet hiusalan yritystoiminnassa	soveltaa työskentelyssä elinikäisen oppimisen periaatteita ja ottaa huomioon yhteiskunnallisia muutoksia hiusalan yritystoiminnassa
Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimiessaan omassa oppimis- tai työyhteisössään	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa (esim. oppimis- tai työyhteisössään) tilanteen vaatimalla tavalla	ilmaisee vuorovaikutustilanteissa selkeästi kantansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja
	tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta	tekee vastuullaan olevat työt huolellisesti ja toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja ryhmässä	toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja tasavertaisesti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä

	ymmärtää alan kansainvälisen toiminnan ja vuorovaikutuksen merkityksen eri sidosryhmien kesken	etsii tietoa alan kansainvälisestä toiminnasta ja hyödyntää sitä oman toiminnan eri osa-alueilla	edistää aktiivisesti omalla toiminnallaan työyhteisön yhteisöllisyyttä sekä verkostoitumista kansallisesti ja kansainvälisesti
Ammattietiikka	ymmärtää hiusalan ammattietiikan arvokysymyksiä ja noudattaa vaitiolovelvollisuutta	hankkii tietoa hiusalan ammattietiikasta ja arvokysymyksistä sekä soveltaa niitä asiakaspalvelutilanteisiin, noudattaa vaitiolovelvollisuutta	soveltaa hiusalan ammattietiikkaa omaan työelämäänsä, ihmissuhteisiin, ympäristöön, yritystoimintaan ja yhteiskuntaan, noudattaa työssään vaitiolovelvollisuutta ja tietosuojaa
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	ottaa työssään huomioon työturvallisuuden ja tietää alansa tärkeimmät määräykset.	ottaa työssään huomioon työturvallisuuden ja tietää alansa tärkeimmät määräykset.	tietää esimiesten työsuojeluvastuun ammattialan yritystoiminnassa, toimii omassa työssään määräysten mukaisesti ja perustelee toimintaansa.

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Opiskelija perehtyy tutkinnon osan tavoitteisiin sekä arvioinnin kohteisiin ja -kriteereihin. Hän perehtyy työssäoppimisjaksojen tavoitteisiin ja näytön arviointikohteisiin ja -kriteereihin. Jatkuva vuorovaikutus opiskelijan, opettajan ja asiakkaan välillä ohjaa myös opiskelijan oppimista.

2.2 VALINNAISET TUTKINNON OSAT

Ammattitaitovaatimukset, sisällöt ja arviointi

2.2.2 HIUSTEN HOITO- JA MUOTOILUKOKONAISUUDET	15 OSP
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
<p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnitella erilaisia hoito- ja muotoilukokonaisuuksia • hyödyntää hoito- ja muotoilukokonaisuuksien suunnittelussa tuotetuntemustaan, hiusten ja ihon anatomian tietojaan sekä ajankohtaista tyyliä ja muotia • tehdä erilaisia spa- tai hoitokokonaisuuksia hiuksille, parralle ja hiuspohjalle • tehdä erilaisia hiusten ja parran muotoilukokonaisuuksia • tehdä eripituisiin hiuksiin juhla- ja teemakampauksia ja kiinnittää erilaisia koristeita kampauksiin • kiinnittää irtohiuksia, tehdä hiusten pidennyksiä ja rastoja • tehdä käsihoidon tai rakennekynnet asiakkaalle • käyttää muotoilukokonaisuuksissa tarvittavia työvälineitä, tekniikoita ja tuotteita • suositella ja myydä ihon, hiusten ja hiuspohjan käsittelyjä ja ohjata asiakasta kotituotteiden käytössä • toimia erilaisissa asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteissa • edistää toimintansa turvallisuutta ja vastuullisuutta työssään • ylläpitää terveellisiä elintapoja, yhteisönsä ihmissuhteita sekä toiminta- ja työkykyään • ylläpitää työympäristön ergonomisuutta, hygieenisyyttä, terveellisyyttä ja turvallisuutta • tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä ennakoida ja suojaautua niiltä • noudattaa ammattietiikkaa • arvioida omaa työtään 	
TUTKINNON OSA KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • erilaisten hoito- ja muotoilukokonaisuuksien suunnittelu • tuotetuntemus • hiusten ja ihon anatomia • ajankohtainen tyyli ja muoti • erilaiset spa- ja hoitokokonaisuudet hiuksille, hiuspohjalle ja parralle • erilaiset hiusten ja parran muotoilukokonaisuudet • juhla- ja teemakampaukset eripituisiin hiuksiin • erilaisten koristeiden kiinnittäminen kampauksiin • irtohiusten kiinnittäminen, hiustenpidennykset ja rastat • käsihoidon tai rakennekynsien tekeminen • muotoilukokonaisuuksissa tarvittavien työvälineiden, tekniikoiden ja tuotteiden käytön hallinta • ihon, hiusten ja hiuspohjan käsittelyiden suosittelu ja myynti sekä asiakasohjaus kotihoidotuotteiden käytössä • erilaisissa asiakaspalvelu- ja vuorovaikutustilanteissa toimiminen • turvallisuuden ja vastuullisuuden edistäminen työssä • terveellisten elintapojen, yhteisön ihmissuhteiden sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitäminen • työympäristön ergonomisuuden, hygieenisyyden, terveellisyyden ja turvallisuuden ylläpitäminen • työhön ja työympäristöön liittyvien vaaratilanteiden ja terveyshaittojen tunnistaminen ja ennakointi sekä niiltä suojaautuminen • ammattietiikan noudattaminen • oman työn arviointi <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitosympäristö ja erilaiset vierailut (messut, tukkurit yms).</p> <p>Toteuttamistavat:</p>	

Teoriaopinnot, harjoitustyöt, asiakaspalvelu, vierailut, tukkurien koulutukset ja erilaiset tiedonhakutehtävät

EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT

Hiusten leikkaaminen ja partakäsittelyt sekä kampaukset ja ehostus tulee olla suoritettu ennen hiusten hoito- ja muotoilukokonaisuuksia.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opintojen etenemiseen. Tässä tutkinnon osassa oppimista arvioidaan:

Kirjallisten tehtävien, toteutettujen harjoitustöiden sekä asiakastöiden ja -palautteiden avulla.

OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN

Ammattiosaamisen näyttö (pääasiallinen osaamisen arvioinnin menetelmä):

Opiskelija osoittaa osaamisensa hiusten ja parran hoidossa ja muotoilukokonaisuuksissa sekä erilaisissa juhla- ja teemakampauksissa ammattiosaamisen näytössä toimimalla parturi-kampaajan työtehtävissä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osoitettava osaaminen vastaa kattavasti tutkinnon perusteissa määrättyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteereitä. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä ammattiosaamisen näytössä kattavasti osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.

Muu osaamisen arviointi:

Ennen näytön suorittamista opiskelijan tulee tehdä kirjallinen tehtävä opintokokonaisuuden tietoperustasta kattaen keskeiset sisällöt. Kirjallinen tehtävä tulee olla hyväksytysti suoritettu.

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Opiskelija tulee perehdyttää tutkinnon osan tavoitteisiin, sisältöön, toteutukseen ja arviointiin. Hänelle tulee tiedottaa arvioinnin periaatteista ja niiden soveltamisesta. Hänellä on oikeus saada henkilökohtaista ohjausta ja tukea tarvittaessa.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Hiusalan perustutkinnon Hiusten hoito- ja muotoilukokonaisuuden 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.
NÄYTÖN KUVAUS
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa toteuttamalla 3 kpl (2 naista ja 1 mies)hiusten hoito- ja muotoilukokonaisuuksia hiuksille, hiuspohjalle ja parralle ottaen huomioon asiakkaan tarpeet, ajankohtaisen tyylin ja muodin. Hiusten ja mahdollisen parran muotoilun lisäksi muotoilukokonaisuuksista yksi sisältää juhla/teemakampauksen koristeilla tai irtohiuksilla, yksi sisältää käsihoidon tai rakennekynnet ja yksi sisältää asiakkaan tarpeiden mukaisen hoitokäsittelyn.
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA
Hiusten hoito- ja muotoilukokonaisuuksia asiakkaille
NÄYTTÖYMPÄRISTÖT
Oppilaitos tai hiusalan yritys
NÄYTÖN ARVIOIJAT
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät:
☒ Alan opettaja(t) ☒ Työelämän edustajat ☒ em yhdessä
Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työn suunnittelu	suunnittelee hoito- ja muotoilukokonaisuuden asiakkaalle	suunnittelee hoito- ja muotoilukokonaisuuden asiakkaalle asiakaslähtöisesti	suunnittelee yksilöllisen hoito- ja muotoilukokonaisuuden asiakkaalle itsenäisesti ja perustelee valintansa
Muotoilukokonaisuuksien toteuttaminen	toteuttaa asiakkaalle hoito- ja muotoilukokonaisuuksia suunnitelman mukaisesti	toteuttaa asiakkaalle erilaisia hoito- ja muotoilukokonaisuuksia itsenäisesti ja asiakkaan toiveita huomioonottaen	toteuttaa asiakkaalle yksilöllisiä ja monipuolisia hoito- ja muotoilukokonaisuuksia itsenäisesti ja laadukkaasti
Asiakaspalvelu ja myynti	kertoo asiakkaalle hoito- ja muotoilukokonaisuuksista	esittelee ja myy asiakkaalle hoito- ja muotoilukokonaisuuksia	esittelee ja myy asiakkaalle yksilöllisiä ja monipuolisia hoito- ja muotoilukokonaisuuksia
Terveysturvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen	toimii turvallisesti, välttää riskejä työssään ylläpitää ohjattuna toiminta- ja työkykyä työssään ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysturvallisuutta sekä ylläpitää asiakkaan ja työympäristön turvallisuutta ja ergonomisuutta tilanteissa	vastaa itsenäisesti toimintansa turvallisuudesta ja toimii terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysturvallisuutta sekä ylläpitää asiakkaan ja työympäristön turvallisuutta ja ergonomisuutta	kehittää itsenäisesti toimintansa turvallisuutta ja monipuolisia tapoja terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseen ja edistämiseen ottaa oman työn suunnittelussa itsenäisesti huomioon turvallisuus- ja terveysturvallisuutta, asiakkaan ja työympäristön turvallisuuden sekä soveltaa oppimaansa ylläpitävissäkin tilanteissa
Itsearviointi ja ajan käyttö	arvioi muotoilukokonaisuuden lopputulosta ja omaa työtään, noudattaa yleensä käsittelyyn varattua aikaa	arvioi muotoilukokonaisuuden lopputulosta ja omaa työtään lähes realistisesti ja oma-aloitteisesti, noudattaa käsittelyyn varattua aikaa	arvioi muotoilukokonaisuuden lopputulosta ja omaa työtään realistisesti ja perustellen suhteessa suunnitelmaan, noudattaa käsittelyyn varattua aikaa, kehittää työskentelytapojaan
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työmenetelmien hallinta	valitsee ohjattuna oikeat työmenetelmät	valitsee sopivat työmenetelmät	soveltaa asiakkaan ja hoito- ja muotoilukokonaisuuden kannalta perusteltuja työmenetelmiä
Työvälineiden ja tuotteiden käyttö	valitsee hoito- ja muotoilukokonaisuuden toteuttamiseen tarvittavat työvälineet ja tuotteet ohjeen mukaan	käyttää hoito- ja muotoilukokonaisuuden toteuttamiseen tarvittavia tuotteita, työvälineitä ja laitteita itsenäisesti ja asiakkaan tarpeisiin soveltuvasti	käyttää monipuolisesti ja itsenäisesti hoito- ja muotoilukokonaisuuden toteuttamiseen sopivimpia tuotteita, työvälineitä ja laitteita sekä perustelee valintansa

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tuotetuntemuksen hyödyntäminen	käyttää tuotetuntemustaan hoito- ja muotoilukokonaisuuksia suunnitellessaan ja toteuttaessaan	hyödyntää itsenäisesti ja asiakkaalle soveltuvasti tuotetuntemustaan hoito- ja muotoilukokonaisuuksissa	Hyödyntää tuotetuntemustaan monipuolisesti ja yksilöllisesti hoito- ja muotoilukokonaisuuksissa perustellen valintojaan, ottaa huomioon allergiat tuotevalinnoissa
Ihon ja hiuksen anatomian tietojen hyödyntäminen	ottaa huomioon ihon ja hiuksen anatomian tietoja hoito- ja muotoilukokonaisuuksia suunnitellessaan ja toteuttaessaan	hyödyntää ihon ja hiuksen anatomian tietojaan hoito- ja muotoilukokonaisuuksien suunnittelussa ja toteutuksessa ottaen huomioon asiakkaan ihon ja hiusten tilanteen	hyödyntää ihon ja hiuksen rakenteen anatomian tietojaan hoito- ja muotoilukokonaisuuksissa itsenäisesti ottaen huomioon asiakkaan ihon ja hiusten tilanteen ja perustelee valintansa
Tyylin ja hiusmuodin huomioon ottaminen	käyttää tyyliin ja hiusmuotiin liittyviä tietoja hoito- ja muotoilukokonaisuuksien suunnittelussa ja toteutuksessa	hyödyntää tyyliä ja hiusmuotia hoito- ja muotoilukokonaisuuksissa asiakkaan toiveita huomioon ottaen	soveltaa tyylin ja hiusmuodin tietojaan yksilöllisesti ja monipuolisesti hoito- ja muotoilukokonaisuuksissa perustellen valintojaan
Tiedon hankinta	hankkii työskentelynsä tueksi tietoa eri lähteistä ohjeen mukaan	hankkii monipuolista tietoa erilaisista lähteistä ja käyttää sitä ongelmanratkaisussa	hankkii monipuolista tietoa erilaisista lähteistä, analysoi sitä realistisesti ja hyödyntää sitä työhönsä liittyvässä ongelmanratkaisussa
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	hankkii tietoa ja suunnittelee ja arvioi omaa työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta	hankkii tietoa, suunnittelee oman työnsä ja arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa, haluaa oppia uutta, toimii palautteen mukaisesti, selviytyy muuttuvista tilanteista ja valintatilanteista oma-aloitteisesti	toimii oma-aloitteisesti tiedonhakijana, suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia tehtäviä ja arvioi työnsä onnistumista sekä perustelee arvioitaan, oppii mielellään uutta, toimii erilaisissa tilanteissa itsenäisesti ja käyttää vaihtoehtoisia toimintatapoja, etsii mahdollisuuksia kehitykselleen
Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toiminnassaan, tekee vastuullaan olevat tehtävät ohjeen mukaan, toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja asiakaspalvelussa, pyytää tarvittaessa apua muilta	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa (oppimistilanteissa, työyhteisössä ja asiakaspalvelussa) tilanteen vaatimalla tavalla, tekee vastuullaan olevat tehtävät huolellisesti ja toimii yhteistyökykyisesti ryhmän jäsenenä, erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja asiakaspalvelussa	ilmaisee selkeästi tavoitteen ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja, toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja tasavertaisesti erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja asiakaspalvelussa, tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijät
Ammattietiikka	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, työpaikan sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	toimii opiskelu- ja työyhteisön arvojen, tavoitteiden, hiusalan eettisten ohjeiden, sopimusten ja säädösten mukaisesti vaihtelevissa tilanteissa sekä noudattaa aikatauluja

Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	käyttää turvallisesti ohjeen mukaan työvälineitä, työmenetelmiä ja suojaimia, työskentelee pääsääntöisesti ergonomisesti	varmistaa työvälineiden, tuotteiden ja materiaalin turvallisuuden, työskentelee ergonomisesti	tunnistaa vaaroja ja riskejä ja tiedottaa havaitsemistaan vaaroista ja riskeistä, käyttää turvallisia, sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian
---------------------------------------	--	---	---

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Opiskelija perehtyy tutkinnon osan tavoitteisiin sekä arvioinnin kohteisiin ja -kriteereihin. Hän perehtyy työssäoppimisjaksojen tavoitteisiin ja näytön arviointikohteisiin ja -kriteereihin. Jatkuva vuorovaikutus opiskelijan, opettajan ja asiakkaan välillä ohjaa myös opiskelijan oppimista.

2.2.10 PARTURITYÖ (paikallisesti tarjottava tutkinnon osa)	10 OSP
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
<p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • tulkita asiakkaan tarpeita, ja tehdä sen perusteella työsuunnitelma • soveltaa yhdistelmä rakenteita sopiviksi muotoilukokonaisuuksiksi • toteuttaa pystytukan myyntikelpoisesti • toteuttaa miehekkään ehostuksen erilaisiin tilaisuuksiin • analysoida asiakkaan ihon partakäsittelyissä • muotoilla ja värjätä parran osaksi muotoilukokonaisuutta • perustella työkokonaisuuden toteutustapa • toteuttaa amerikkalaisen parranajon • toteuttaa erilaisia parran ja viiksien muotoiluja • valita erilaisia tekniikoita tarkoituksenmukaisen muodon ja pintarakenteen aikaansaamiseksi • selittää asiakkaalle hiustenlähdon syyt ja mahdollisuudet hoitaa sitä • hankkia tietoa hiustenlähdön koskevista tutkimuksista ja hiustenlähdon hoidosta • toteuttaa miehekkäitä hiustenleikkauskokonaisuuksia ja viimeistellä ne asianmukaisesti • hyödyntää tuotetuntemustaan asiakkaan kotihoito-ohjauksessa • valita parturityöhön soveltuvat tuotteet • työskennellä hygieenisesti, ergonomisesti ja työturvallisuutta noudattaen 	
TUTKINNON OSA KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
<p>Keskeiset sisällöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asiakkaan tyylin tulkinta, hänen tarpeiden ja toiveiden määrittäminen ja työsuunnitelman laatiminen niiden perusteella. • Leikkausrakenteiden soveltaminen miehekkään muotoilukokonaisuuden mukaiseksi sekä hiusten viimeistely asianmukaisesti. • Eripituisten pystytukkien toteuttaminen. • Miehekkään ehostuksen toteuttaminen erilaisiin tilaisuuksiin. • Asiakkaan ihon analysointi partakäsittelyissä ja ehostuksessa. • Hiusten ja parran muotoilu ja värjäys osaksi työkokonaisuutta toteutustapa perustellen. • Amerikkalaisen parranajon toteutus sekä erilaisia partojen ja viiksien muotoiluja. • Erilaisten tekniikoiden valinta hiusten leikkaamisessa ja kampaamisessa tarkoituksenmukaisen muodon ja pintarakenteen aikaansaamiseksi. • Hiustenlähdon syyt ja käytettävissä olevat hoitotoimenpiteet sekä asiakkaan ohjaus mahdollisiin jatkotutkimuksiin/hoitotoimenpiteisiin. • Oman osaamisen ylläpitäminen ja tiedonhankinta eri lähteistä. • Parturityöhön soveltuvat tuotteet sekä kotihoidon ohjaus. • Hygienia, ergonomia ja työturvallisuus parturityössä. <p>Oppimisympäristöt: Oppilaitosympäristö ja erilaiset vierailut (messut, tukkurit yms).</p> <p>Toteuttamistavat: Teoriaopinnot, harjoitustyöt sekä asiakaspalvelu.</p>	
EDELTVÄYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	
<p>Hiusten leikkaaminen ja partakäsittelyt (35 osp) sekä Kampaukset ja ehostus (15 osp) tulee olla suoritettu ennen Parturityön (10 osp) opintokokonaisuutta.</p>	

OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opintojen etenemiseen.

Tässä tutkinnon osassa oppimista arvioidaan erilaisten kirjallisten tehtävien, harjoitustöiden sekä asiakastöiden avulla. Opiskelija saa opintojensa aikana ohjaavaa ja kannustavaa palautetta oppimisestaan. Palaute koskee edistymistä työ- ja teoriätehtävissä sekä asiakaspalvelussa.

OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN

Ammattiosaamisen näyttö:

Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa toteuttamalla miesten muotoilukokonaisuuksia ottaen huomioon ajanhengen ja asiakkaan tyylin. Muotoilukokonaisuus sisältää monipuolisin tekniikoin toteutetun hiusten- ja/tai parranmuotoilun sekä parranajon veitsellä, hiusten - ja parranvärjäyskokonaisuuden ja kokonaisuuteen soveltuvan viimeistelyn sekä miehekkään ehostuksen.

Muu osaamisen arviointi:

Työsalityöskentely.

Ennen ammattiosaamisen näyttöä opiskelija osoittaa hallitsevansa työssä tarvittavan teoriapohjan kirjallisen tehtävän avulla (hiustenlähdön syyt ja hoitaminen, parturityön muoto-oppi, tuotetuntemus, miesten muoti.). Kirjallinen tehtävä tulee olla hyväksytysti suoritettu.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Hiusalan perustutkinnon Parturityö 10 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.
NÄYTÖN KUVAUS
<p>Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.</p> <p>Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa toteuttamalla miesten muotoilukokonaisuuksia ottaen huomioon ajanhengen ja asiakkaan tyylin. Muotoilukokonaisuudet sisältävät monipuolisin tekniikoin toteutetun hiusten- ja/tai parranmuotoilun sekä parranajon veitsellä, hiusten - ja parranvärjäyskokonaisuuden ja kokonaisuuteen soveltuvan viimeistelyn sekä miehekkään ehostuksen.</p>
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA
Miehekkäitä hiusten ja parran muotoilukokonaisuuksia asiakkaille.
NÄYTTÖYMPÄRISTÖT
Parturi-kampaamo tai muu mahdollisimman hyvin alan työpaikan olosuhteita vastaava ympäristö.
NÄYTÖN ARVIOIJAT
<p>Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät:</p> <p style="padding-left: 40px;"> ☒ Alan opettaja(t) ☒ Työelämän edustaja(t) ☒ em yhdessä </p> <p>Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyys sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.</p>

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
1. Työprosessin hallinta	Opiskelija		
Hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyn suunnittelu	suunnittelee hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyn	suunnittelee hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyn asiakkaan tarpeiden mukaisesti	suunnittelee hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyn itsenäisesti ja asiakkaan tarpeiden mukaisesti
Hiusten leikkaus- ja partakäsittelyn suunnittelu	tekee toteuttamiskelpoisia hiusten leikkaus- ja partakäsittelysuunnitelmia ja noudattaa työohjeita	tunnistaa erilaisten hiusten leikkauksien ja partakäsittelyjen mahdollisuudet ja ottaa huomioon asiakkaan toiveita	ottaa suunnittelussaan huomioon hiusten ja partakäsittelyjen sekä muodin tarjoamat mahdollisuudet suhteessa asiakkaan toiveisiin ja tyyliin
Hiusten ja hiuspohjan hoitaminen	hoitaa hiukset ja hiuspohjan työsuunnitelman mukaan	hoitaa hiukset ja hiuspohjan tuotetuntemustaan hyödyntäen ja edeten sujuvasti työvaiheesta toiseen	hoitaa hiukset ja hiuspohjan asiakkaan tarpeiden mukaisesti ja itsenäisesti sekä perustelee tuote- ja laitevalinnat
Hiuspohjan hieronnan hallinta	hieroo hiuspohjaa	valitsee sopivan hieronta-tekniikan hoitokäsittelyn perusteella ja asiakkaan hoitotarpeen mukaan	soveltaa oppimiaan hieronta-tekniikoita asiakkaan hoitotarpeen mukaan
Hiusten leikkaaminen	leikkaa hiukset myyntikelpoisesti käyttäen perusrakenteita (ehjä ja porrastettu rakenne, tasamittainen ja lisääntyvä kerrostus sekä saksi-kampatekniikka) ja noudattaa työohjeita	leikkaa hiukset suunnitelman mukaisesti käyttäen perusrakenteita tai niiden yhdistelmiä	leikkaa hiukset suunnitelman mukaan ja asiakkaalle soveltuvasti ja perustelee valintojaan, käyttää monipuolisia tekniikoita
Parran muotoileminen ja parranajo	muotoilee ja ajaa parran ohjattuna	muotoilee ja ajaa parran työsuunnitelman mukaisesti ja omatoimisesti	muotoilee ja ajaa parran itsenäisesti ja asiakkaalle soveltuvasti ja perustelee hänelle valintojaan
Värjäyskäsittelyn suunnitteleminen	suunnittelee värjäyskäsittelyn ohjeen mukaan ja ottaa huomioon värjäyksessä tarvittavat esi- ja jälkitoimenpiteet	suunnittelee itsenäisesti värjäyskäsittelyn ja ottaa huomioon suunnittelussaan asiakkaan tyyliin liittyviä tekijöitä ja värjäyksessä tarvittavat esi- ja jälkitoimenpiteet	suunnittelee itsenäisesti yksilöllisen värjäyskäsittelyn, ottaa huomioon värjäyksessä tarvittavat esi- ja jälkitoimenpiteet ja perustelee valintojaan
	ottaa huomioon hiusten ja hiuspohjan sekä kasvojen ihon kunnon ohjattuna valitessaan tuotteita värjäyskäsittelyä varten	ottaa huomioon hiusten ja hiuspohjan sekä kasvojen ihon kunnon valitessaan tuotteita värjäyskäsittelyä varten	ottaa huomioon hiusten ja hiuspohjan sekä kasvojen ihon kunnon sekä mahdolliset asiakkaan allergiat valitessaan tuotteita värjäyskäsittelyä varten
Värjäyskäsittelyn toteuttaminen	värjää hiukset ja/tai parran suunnitelman mukaisesti, kysyy asiakkaan toiveita	värjää hiukset ja/tai parran suunnitelman mukaisesti monipuolisilla menetelmillä (kuten esim. raidoitus, monisävy- ja vaalennusvärjäys), ottaa huomioon asiakkaan toiveita	värjää hiukset ja/ tai parran monipuolisilla menetelmillä, tukee asiakkaan tyyliä ja ottaa huomioon tavoitteenmukaisen leikkauksen ja kampauksen
	käyttää ohjattuna värjäyksessä tarvittavia peruslaskutoimituksia	käyttää värjäyksessä tarvittavia peruslaskutoimituksia	käyttää ja soveltaa värjäyksessä tarvittavia peruslaskutoimituksia

Hiusten ja parran peseminen	pesee hiukset ja parran työn vaatimalla tavalla	pesee hiukset ja parran ottaen huomioon värjäysmenetelmän	pesee hiukset ja parran ottaen huomioon värjäysmenetelmän ja hyödyntäen tuotetunemustaan
Kampauksen ja ehostuksen suunnitteleminen	tekee toteuttamiskelpoisia kampaus- ja ehostussuunnitelmia ja noudattaa työohjeita	tunnistaa erilaisten kampauksien ja ehostusten mahdollisuudet ja ottaa huomioon asiakkaan toiveita	ottaa huomioon hiusten ja muodin tarjoamat mahdollisuudet suhteessa asiakkaan toiveisiin ja tyyliin
Kampauksen toteuttaminen ja viimeisteleminen	toteuttaa ja viimeistelee kampauksen suunnitelman mukaisesti	luonnostelee, tekee pohjatyön ja muotoonkattaa sekä viimeistelee hiukset asiakkaalle soveltuvasti	toteuttaa ja viimeistelee kampauksia luovasti, monipuolisesti ja asiakkaalle soveltuvasti sekä perustelee valintojaan
Ehostus	toteuttaa ehostuksen suunnitelman mukaan	toteuttaa ehostuksen asiakkaalle soveltuvasti ja tavallisimpia tekniikoita hyödyntäen	toteuttaa ehostuksen monipuolisilla tekniikoilla luovasti ja asiakkaalle soveltuvasti sekä perustelee valintojaan
Asiakaspalvelu ja asiakkaan ohjaaminen	palvelee asiakasta ystävällisesti ja ohjaa asiakasta kotihoitotuotteiden käytössä	esittelee asiakkaalle kotihoitotuotteita ja ohjaa niiden käytössä asiakkaan tarpeen mukaan	myy asiakkaalle kotihoitotuotteita ja ohjaa niiden käytössä asiakkaan tarpeen mukaan ja suosittelee lisäpalveluja
Terveysturvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen	suhtautuu myönteisesti työturvallisuuteen, välttää riskejä ja ylläpitää ohjattuna toiminta- ja työkykyä työssään	vastaa itsenäisesti toimintansa turvallisuudesta ja toimii terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi	kehittää itsenäisesti toimintansa turvallisuutta ja monipuolisia tapoja terveellisten elintapojen sekä toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseen ja edistämiseen
	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä ylläpitää asiakkaan sekä työympäristön turvallisuutta, hygieenisyyttä ja ergonomisuutta tutuissa tilanteissa	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä ylläpitää asiakkaan sekä työympäristön turvallisuutta, hygieenisyyttä ja ergonomisuutta	ottaa oman työn suunnittelussa itsenäisesti huomion turvallisuus- ja terveysnäkökohdat, asiakkaan ja työympäristön turvallisuuden sekä soveltaa oppimaansa ylläpitävissäkin tilanteissa
Itsearviointi ja ajan käyttö	arvioi leikkauksen ja partakäsittelyn sekä värjäyskäsittelyn lopputulosta ja omaa työtään, noudattaa yleensä käsittelyyn varattua aikaa.	arvioi leikkauksen ja partakäsittelyn sekä värjäyskäsittelyn lopputulosta ja omaa työtään lähes realistisesti ja oma-aloitteisesti, noudattaa käsittelyyn varattua aikaa.	arvioi leikkauksen ja partakäsittelyn sekä värjäyskäsittelyn lopputulosta ja omaa työtään realistisesti ja perustellen suhteessa suunnitelmaan, noudattaa käsittelyyn varattua aikaa, kehittää työkentelytapojaan.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Leikkaus- ja parranajotekniikoiden sekä kampaustekniikoiden hallinta	valitsee leikkauksessa /partakäsittelyssä käytettävät perustekniikat ja/tai ohennusmenetelmät sekä kampaustekniikat ohjattuna	toteuttaa leikkauksen/partakäsittelyn työhön sopivalla leikkaus-, ohennus- tai ajotekniikalla sekä toteuttaa kampauksen sopivalla tekniikalla	toteuttaa leikkauksia/ partakäsittelyjä monipuolisilla ja asiakkaalle soveltuvilla tekniikoilla sekä toteuttaa kampauksen soveltaen lopputuloksen kannalta sopivia tekniikoita ja perustelee valintojaan
Työvälineiden ja laitteiden käytön hallinta	käyttää hoitokäsittelyissä/leikkauksessa/partakäsittelyssä, värjäyksessä ja kampauksissa tarvittavia tavallisimpia välineitä ja laitteita	valitsee hoitokäsittelyyn/leikkaukseen/partakäsittelyyn, värjäämiseen ja kampauksiin sopivat työvälineet ja laitteet sekä käyttää niitä	käyttää hoitokäsittelyyn/leikkauksen/ partakäsittelyn, värjäyksen ja kampauksen lopputuloksen kannalta perusteltuja työvälineitä ja laitteita ja hallitsee niiden käytön
Tuotteiden käytön hallinta	valitsee ja käyttää hoitokäsittelyssä/leikkauksessa/partakäsittelyssä sekä värjäyskäsittelyssä tarvittavia	valitsee ja käyttää hoitokäsittelyssä/leikkauksessa/partakäsittelyssä sekä värjäyskäsittelyssä	valitsee ja käyttää monipuolisesti ja asiakkaalle soveltuvasti hoitokäsittelyssä/leikkauksessa/partakäsittelyssä

	tuotteita, selvittää tuotteiden sopivuuden asiakkaalle ohjeen mukaan	tarvittavia tuotteita, selvittää tuotteiden sopivuuden asiakkaalle	sekä värjäyskäsittelyssä tarvittavia tuotteita, perustelee käytön edut sekä sopivuuden asiakkaalle
Värjäystekniikoiden hallinta	käyttää erilaisia värjäysmenetelmiä (värin levitys, värin poisto, erilaiset raidoitustekniikat)	hyödyntää erilaisia värjäystekniikoita ja -menetelmiä asiakkaalle soveltuvasti	soveltaa itsenäisesti erilaisia värjäystekniikoita ja -menetelmiä asiakkaalle soveltuvasti sekä perustelee valintojaan
Terveyden, turvallisuuden ja toimintakyvyn huomioon ottaminen	noudattaa annettuja ohjeita eikä aiheuta toiminnallaan vaaraa ja toimii oikein onnettomuus-, vaara- ja uhkatilanteissa. Työskentelee siististi (asiakkaan ja työntekijän suojaus)	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työyhteisönsään huomioon työyhteisön muut jäsenet. Työskentelee taitavasti, siististi ja hygieenisesti (asiakkaan ja työntekijän suojaus)	havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Hiuksen rakenteen ja kasvuvaiheiden huomioon ottaminen	ottaa hiuksen rakenteen ja kasvuvaiheet huomioon hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyssä	hankkii ja hyödyntää omatoimisesti tietoa hiuksen rakenteesta ja kasvuvaiheista hoidon suunnittelussa ja työskentelyssä	hallitsee hiuksen rakenteen ja kasvuvaiheiden tietoperustan ja soveltaa monipuolisesti tietoaan hoitokäsittelyssä
Tuotteiden tunteminen ja niiden vaikutuksen huomioon ottaminen hiusten ja hiuspohjan hoidossa	ottaa tavallisimpien hoitotuotteiden toimintaperiaatteita huomioon hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyssä	ottaa hoitotuotteiden toimintaperiaatteet ja niiden yleisimmät ainesosat huomioon hiusten ja hiuspohjan hoitokäsittelyssä	perustelee valitsemansa hoitotuotteet ottaen huomioon asiakkaan hiusten ja hiuspohjan hoitotarpeet sekä mahdolliset allergiat, tuotteiden vaikuttavat ainesosat ja niiden toimintaperiaatteet
Leikkausten ja partakäsittelyjen ammattikäsitteiden hallinta	käyttää ohjeen mukaan ammattikäsitteitä työn suunnittelussa	ilmaisee suunnittelemansa leikkauksen/partakäsittelyn ammattikäsittein	ilmaisee suunnittelemansa työn käyttäen sujuvasti ammattikäsitteitä
Väriopin hyödyntäminen	ottaa työssään huomioon väriopin yleisiä periaatteita	ottaa värikäsittelyissä huomioon väriopin yleiset periaatteet	soveltaa värikäsittelyissä monipuolisesti väriopin tietoja
Ihon ja hiuksen rakenteen tietojen hyödyntäminen	tunnistaa erilaiset hiuslaadut ja hiuspohjan ongelmat ja valitsee ohjattuna hiusten ja hiuspohjan kunnan mukaisen värjäyskäsittelyn ja tuntee tuotteiden haitallisia vaikutuksia terveydelle	valitsee oikean värjäyskäsittelyn hiusten ja hiuspohjan kunnan mukaan ja tuntee tuotteiden haitallisia vaikutuksia terveyteen	hyödyntää ihon ja hiuksen rakenteen tietoja valitessaan värjäyskäsittelyä asiakkaalle ja pystyy perustelevaan valintansa ja tuntee tuotteiden haitallisia vaikutuksia terveyteen
	ottaa työssään huomioon tavallisimpien värjäyskäsittelyiden kemialliset reaktiot	ottaa värikäsittelyissä huomioon tavallisimpien värjäyskäsittelyiden kemialliset reaktiot ja niiden merkityksen	hallitsee erilaisten värjäysten, vaalennuksen ja värinpoiston kemialliset reaktiot ja vaikutukset hiukseen ja hiuspohjaan ja ottaa tietoperustan huomioon työskentelyssään
Hiusmuodin huomioon ottaminen	ottaa asiakkaan hiusten värjäyskäsittelyä tehdessään huomioon hiusmuotia	hyödyntää hiusmuotia ja asiakkaan toiveita asiakkaan hiuksia värjätessään	soveltaa asiakkaalle värjäyksen muotia ottaen huomioon asiakkaan tyylin ja toiveet
Asiakkaan tyylin tukeminen, muoto-opin ja muodin huomioon ottaminen	käyttää asiakkaan tyyliin liittyvää tietoa ohjeen mukaan, osoittaa kiinnostusta muotiin	hankkii ja soveltaa tyyliin ja muotoon liittyviä tietoja hiusten leikkauksissa/ partakäsittelyissä ja valitsee leikkaus-/partakäsittelymallin asiakkaalle soveltuvasti, tulkitsee ja toteuttaa ajankohtaista muotia	perustelee leikkaus-/partakäsittelymallien valintaan johtaneita päätöksiä asiakkaan persoonallisten ominaisuuksien ja muoto-opillisten seikkojen perusteella, soveltaa perustellusti vallitsevaa muotia ottaen huomioon asiakkaan toiveet

Tiedon hankinta	hankkii työskentelynsä tueksi tietoa tavallisimmista hiusalatietolähteistä ja pystyy hyödyntämään sitä ohjeen mukaan, hakee ohjeen mukaan tietoa tuotteiden mahdollisista haitallisista vaikutuksista	hankkii tietoa eri tietolähteistä työskentelynsä tueksi ja hyödyntää sitä, hakee tietoa ja tuntee tuotteiden mahdollisia haitallisia vaikutuksia	hankkii työskentelynsä tueksi itsenäisesti tietoa ammatti- ja muotilehdistä ja sähköisistä viestimistä ja soveltaa sitä työskentelynsä asiakkaan toiveiden mukaisesti, selvittää itsenäisesti käytettävien tuotteiden mahdollisia haitta-vaikutuksia
Itsearviointi	tunnistaa, arvioi ja esittelee ohjattuna keskeisen ammatillisen osaamisensa ja ammatilliset vahvuutensa	tunnistaa, arvioi ja esittelee suunnitelmallisesti sekä loogisesti keskeisen ammatillisen osaamisensa ja ammatilliset vahvuutensa	tunnistaa, arvioi ja esittelee suunnitelmallisesti, loogisesti, persoonallisesti ja luovasti keskeisen ammatillisen osaamisensa ja ammatilliset vahvuutensa
Estetiikan ja kestävän kehityksen huomioon ottaminen työssä	työskentelee ohjatusti alan esteettisten periaatteiden mukaisesti (esim. työympäristön viihtyisyys tai työn lopputuloksen ulkonäköön vaikuttavat tekijät)	työskentelee alan esteettisten periaatteiden, esim. työympäristön viihtyisyyden tai työn lopputuloksen ulkonäköön vaikuttavien tekijöiden mukaisesti	hyödyntää monipuolisesti työssään alan esteettisiä periaatteita, toimii esim. työympäristön viihtyisyyden tai työn lopputuloksen ulkonäköön vaikuttavien tekijöiden edistämiseksi
	noudattaa ohjatusti ammatissa vaadittavia kestävän kehityksen mukaisia työ- ja toimintatapoja.	noudattaa alalla vaadittavia kestävän kehityksen mukaisia työ- ja toimintatapoja.	noudattaa itsenäisesti alalla vaadittavia kestävän kehityksen mukaisia työ- ja toimintatapoja ja tuo esille kehittämistarpeita.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	hankkii tietoa ja suunnittelee ja arvioi omaa työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta	hankkii tietoa, suunnittelee oman työnsä ja arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa, on halukas oppimaan uutta, toimii saamansa palautteen mukaisesti, selviytyy muuttuvista ja valintatilanteista omaaloitteisesti	toimii oma-aloitteisesti tiedonhakijana, suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia tehtäviä ja arvioi työnsä onnistumista sekä perustelee arvioitaan, oppii mielellään uutta, toimii erilaisissa tilanteissa itsenäisesti ja käyttää vaihtoehtoisia toimintatapoja, etsii mahdollisuuksia kehitymiselleen
Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimiessaan omassa oppimis- ja työyhteisössään, tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta, pystyy toimimaan erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja ryhmässä ja pyytää tarvittaessa apua muilta	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa (esim. oppimis- ja työyhteisössään) tilanteen vaatimalla tavalla, tekee vastuullaan olevat tehtävät huolellisesti ja ryhmän jäsenenä, toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja ryhmässä	ilmaisee selkeästi asiansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja, toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja tasavertaisesti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä, tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan vaiheen työntekijän
Ammattietiikka	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, työpaikan sopimuksia ja säädöksiä ja aikatauluja	noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja	toimii opiskelu- ja työyhteisön arvojen, tavoitteiden, eettisten ohjeiden, sopimusten ja säädösten mukaisesti vaihtelevissa tilanteissa sekä noudattaa aikatauluja
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen tai muille, käyttää turvallisesti ohjeen mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä, työskentelee pääsääntöisesti ergonomisesti.	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden, varmistaa työvälineiden ja materiaalien turvallisuuden, työskentelee ergonomisesti.	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden, tunnistaa ja tiedottaa havaitsemistaan vaaroista ja riskeistä, käyttää turvallisista, sopivasti kuormittavia ja

			vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian.
--	--	--	---

AMMATILLISEN KASVUN TUKEMINEN JA OPINTOJEN OHJAUS

Opintojen tavoitteena on, että opiskelija osaa seurata opintosuoritusten kertymistä ja hakea tukea opintojensa suunnittelulle. Hän osaa hakea tukea mahdollisissa opiskeluun liittyvissä vaikeuksissa. Opiskelija perehtyy tutkinnon osan tavoitteisiin sekä arvioinnin kohteisiin ja -kriteereihin. Hän perehtyy näytön arviointikohteisiin ja -kriteereihin.